

ΚΛΕΙΩ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

Εκδιδόμενον δις τοῦ μηνός

ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ

Τυπογραφεῖον ἡ «Μέλισσα»

Ἐκαστον φυλλάδιον Μεταλ. 8.

"Η ΑΤΚΥΡΑ"

ΕΛΛΗΝ, ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ

Εγκεκριμένη δια Β. Διατάγματος τής 19 Ιουλίου 1908

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ—Γραφεία Λεωφόρος Πανεπιστημίου 49.

ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΙΑ ΤΑΣ ΙΔΙΟΦΕΛΕΙΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

5,000,000 ₪Ρ, ΧΡ.

ΑΛΛΗΛΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΖΩΗΣ

ΤΑΜΕΙΟΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

ΕΠΙΒΙΩΣΕΩΣ

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΙΣΟΒΙΟΣ

ΠΡΟΙΚΟΔΟΤΗΣΕΩΣ

ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΗ

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ

ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΗ

ΩΡΙΣΜΕΝΗΣ ΔΗΞΕΩΣ

ΑΛΛΗΛΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑΙ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΑΙ

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΟΙΝΩΝ ΚΤΗΝΩΝ

Προσεχώς ΝΑΥΤΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΙΔΙΟΦΕΛΕΙΣ

Πρακτορεία εις ὅλας τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος καὶ Ανατολῆς

Γεν. Πράκτορες ἐν Σμύρῃνι ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ καὶ ΛΕΩΝ

Γραφεία Ὁδὸς Εὐρωπαϊκὴ ἔναντι Ξενοπούλου

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

Κεφάλαιον μετοχικὸν καταβεβλημένον Δραχμαὶ 40,000,000

Αποθεματικὸν Δραχμαὶ 8,913,000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ : ἐν Αλεξανδρείᾳ, Κάϊρῳ, Χαρτὸύμ, Λονδίῳ, Κωνσταντινουπόλει (Γαλατᾶ-Σταμπούλ), Σμύρῃνι, Θεσσαλονίκῃ, Καβάλλᾳ, Πειραιεῖ, Πάτραις, Βόλῳ, Σύρῳ, Καλάμιας, Χανίοις, Ηρακλείῳ καὶ Ρεθύμνῳ.

ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Ἄγοροπωλησίαι Συναλλάγματος, ἔκδοσις ἐπιταγῶν καὶ πιστωτικῶν ἐπιστολῶν διὰ τὰς σπουδαιοτέρας πόλεις τῆς κόσμου.

ΑΓΟΡΑΙ ΚΑΙ ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Λαχειοφόρων Ὁμολογιῶν καὶ παντὸς εἶδους χρεωγράφων.

Εἰσπράξις τοκομεριδίων καὶ ἀσφάλεια κατὰ τῶν ἀρτίων πάσης λαχειοφόρου Ὁμολογίας.

Δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ χρεωγράφων, εἰς λυγριασμὸν τρεχούμενον.

» » ἐμπορευμάτων » »

Ἡ Τράπεζα Αθηνῶν πληρῶνει τόκον διὰ τὰς ἐν αὐτῇ καταθέσεις:

3 ο)ο	διὰ καταθέσεις ὕψους	
3 1)2 ο)ρ	» » 6 μηνῶν	
4 ο)ο	» » ἑνὸς ἔτους	
5 ο)ο	» » δύο ἔτων καὶ ἐπέκεινα.	

Ἡ Τράπεζα Αθηνῶν χάριν τῶν οἰκογενειῶν, ὑπαλλήλων κτλ. δέχεται καταθέσεις ταμιευτηρίου πληρώνουσα τόκον 4 ο)ο.

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ

Τόμος Αος
ΑΡΙΘ. 13

Ἐν Σμύρῃνι ἑτησίᾳ Α. ὀθ. 1)2 Ἐντὸς τοῦ Κράτους Μετζ. 3 Ἐξωτερικοῦ
» ἑξάμηνος » » 1)4 Ἐξάμηνος » 1)2 » ἑξάμηνος » 8

Φρ. 15
» ἑξάμηνος » 8

ΕΤΟΣ Η΄.
1 Ἰουλίῳ 1909

Η ΕΥΡΕΙΑ ΝΥΞ

Ὁ κόσμος, κοινωνικῶς, τοὺς ἐχώριζεν. Ὁ παι-
δαγωγὸς μικροῦ πρίγκηπος δὲν ἠδύνατο
ν' ἀποβλέπῃ πρὸς τὴν ἀδελφὴν τοῦ μαθητοῦ
του, πριγκηπίσσαν σχεδὸν βασιλικήν· ἄλ-
λως τε, δὲν ἐσκεπτετο πλεῦν νὰ τὴν ἀγαπᾷ, ἀλλὰ
νὰ χάρι τοιολογῇ καὶ ἐκείνη δὲν ἦτο ποσῶς φιλάρεσκος
καὶ δὲν ἐνησχολεῖτο εἰς τὸ νὰ ταράττῃ. Μ' ὄλην
τὴν κοινωνικὴν τῶν διαφορῶν ἦσαν καλοὶ φίλοι. Ὁ
νεαρὸς οὗτος μάλιστα διδάκτωρ τῶν ἐπιστημῶν, ὁ
ὀλίγον καταβεβλημένος παρὰ τὴν ἡλικίαν του, οὐ-
δὲν σχεδὸν ἄλλο πάθος ἤσθάνετο ἐκτὸς τῶν θεω-
ρειῶν καὶ τῶν ἀριθμῶν· οἱ μεγάλοι νόμοι τῆς παγ-
κοσμίου ἁρμονίας τῷ ἐφάνοντο ὡς ἡ πλεῦν τελεία
ὠραιότης τοῦ σύμπαντος, καὶ ἀναμφιβόλως, ὡς ἡ
μόνη ὠραιότης· αἱ γυναῖκες γενικῶς, παρήρχοντο
ἀπαρατήρητοι. Ὅσον διὰ τὴν νεαρὰν ταύτην κό-
ρην, τὴν ὅποιαν ἐγνώριζε πρὸ ἑτῶν, ἐφέρετο πρὸς
αὐτὴν μὲ σέβας κατὰ τι οἰκεῖον, καὶ ἐν μέσῳ
τῶν πληκτικῶν μεγάρων ἦτο δι' ἐκείνον ἡ οὐσιώ-
δης μαθήτρια, ἐκείνη ἣτις ἀκούει μετ' ἐκείνης,
ὠμίλει μετὰ προθυμίας διδακτικῶς μετ' ἐκείνου
ἐπροθυμοποιεῖτο νὰκούῃ, περιέργως εἰς τὸ νὰ δι-
δάσκῃται· πλησίον ἐκείνης εἶχε τὴν διάθεσιν νὰ
μυνηθῇ· διότι ἡ πανοῦργος φύσις δὲν ὀπισθο-
δρομεῖ πρὸ οὐδενὸς τῶν τρόπων καὶ τοῦ πλεον σκο-

λιοῦ, ὅπως ὀδηγήσῃ τὰ ὄντα εἰς τὸν σκοπὸν, ὃν
αὐτὴ προδιέγραψε.

Ἀπὸ ἐνὸς ἤδη μηνός, ἡ πριγκηπικὴ οἰκογένεια
παρεθέριζεν ἐν τῷ παρὰ τὴν θάλασσαν μεγάρῳ
αὐτῆς.

— Ω! τί ὠραία νύξ! Θέλετε κύριε Πῶν νὰ ἀ-
νέλθωμεν ἐπὶ τοῦ βράχου;

— Εἰς τὰς διαταγὰς σας δεσποινίς.

— Θὰ εἶναι ἐξοχοὶ αἱ ἀνταύγειαι τῆς πανσε-
λήνου ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Ἐπιτρέπετε, μῆτερ;

— Ναὶ ἀλλὰ νὰ πάρῃς ἐν ἐπανωφόριον.

— Κάμνει ζέστην.

— Πάρε τὸ ἐπανωφόριόν σου! Κύριε Πῶν, μὴ
τὴν ἀφήσετε νὰ βγάλῃ τὸ ἐπανωφόριόν της.

— Σὰς ὑπόσχομαι πριγκηπίσσα.

Ὅτε ἔστρεψαν τὴν ἀπόκρημνον ἀκτὴν τὰ ἐξοχι-
κὰ μέγαρα ἀπωλέσθησαν ἐντὸς πτυγῆς γῆς. Οὐδὲν
πλεῦν ἐδήλου τὴν παρουσίαν τῶν ἀνθρώπων. Ὁ
κόσμος ἐγένετο ἔρημος καὶ τὸ πᾶν ἦτο μακρῶν.

Ἡ σελήνη πολὺ ὠχρὰ ἐθάμβωνε περίξ αὐτῆς
τοὺς ἀστέρας, ἀλλ' ἐν τῷ ἑτέρῳ ἡμίσει τοῦ στε-
ρεώματος οἱ ἀστερισμοὶ ὑπέτρεμον ὡς ἀδάμαντες·
τὸ διάστημα ἐφαίνετο πλεον βαθύ, ὁ δὲ Γαλαξίας
ἐξηπλοῦτο ὡς ζῶσα ἀργυρᾶ κόνις.

Ἡ νέα ἔστη μὴ τολμῶσα πλεον νὰ προχωρήσῃ,

ὡς ἐὰν ἡ κίνησις ἐσχάτων πλασμάτων ἦτο ἱεροσυλία πρὸ τοῦ ἀπείρου τούτου. Εἶτα, φωνῇ σχεδὸν ταπεινῇ, ἐψιθύρισεν:

— Εἶναι ὡς νὰς... Ἐδῶ αἰσθάνεσθε τὸν Θεόν.

Εκεῖνος δὲν ἀπήντησεν. Επανέλαθε τὸν δρόμον τῆς καὶ ἀνεροχίθη ἐπὶ τῶν βράχων, τὴν ἠκολούθει.

Ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ ἀκρωτηρίου ἐκείνου εἶδον τὸν οὐρανόν, ὅστις ἐβυθίζετο ἐντὸς τῆς θαλάσσης.

Ἡ νεαρὰ πριγκήπισσα ἐθεώρει ἀπλήστως, χωρὶς νὰ στρέφῃ τοὺς ὀφθαλμούς, τὴν φωτεινὴν ἐκείνην ὁδόν.

— Εἶναι θαυμασία, ἔλεγεν.

Ολίγον κατ' ὀλίγον, ἐφάνη εἰς τὸν νεαρόν παιδαγωγόν ὅτι τὰ ἄδολα βλέμματά τῆς τὸν παρέσυρον ἐν τῇ ἀποστάσει ἐκείνῃ, καὶ ὅτι ἐπλανᾶτο ὁμοῦ μὲ αὐτὰ ἐνῶ ἐκείνη ἐνόμιζεν ἑαυτὴν ἐγκαταλειμμένην, ἐφοβήθη καὶ ὁ τράχηλός τῆς ἤρξατο αἰσθανόμενος εἴγος.

— Αἰσθάνεσθε ψῦχος τῆ εἶπεν.

— Οχι...

Ἡ φωνὴ αὐτῆ ἤτις τὴν ἐκάλεσεν ὑπῆρξε μία λύτρωσις ἵνα ἀποφύγῃ τὴν ἰλιγγιώδη δίνην εἰς ἣν εὐρίσκετο ἐστράφη πρὸς τὸν παιδαγωγόν.

Τότε τὴν εἶδε διάφορον τοῦ συνήθους· εἰς τὸ ἀνήσυχον πρόσωπόν τῆς, σχεδὸν περίτρομον, οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἦσαν νέοι, μεγάλοι καὶ ταπεινοὶ καθικέτους, καὶ ὁ νεαρὸς διδάκτωρ ἠσθάνθη ὅτι ἠφίλη του ἐζήτει ἐν τῷ προσώπῳ του καταφύγιον.

— Ὑποφέρετε, πριγκήπισσα;

Ἐπλησίασε πρὸς αὐτόν, τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἠσθάνθη ἐπὶ τοῦ στήθους του ἐλαφρὰν προστριβὴν τοῦ ὄμου τῆς καὶ ἀνεπαισθήτως ἐμακρύνθη ὀλίγον.

— Εἶναι φοβερὰ μέγας ὁ κόσμος, τῷ εἶπεν.

Ἡθέλησε νὰ τὴν ἐνθαρρύνῃ:

— Τοῦναντίον εἶναι μικρότατος! Ἡ θάλασσα αὐτὴ δὲν εἶναι εἰμὴ μία λίμνη, τὴν ὁποίαν τὰ πλοῖα διέρχονται εἰς τρεῖς ἡμέρας· ὁ ὀρίζων, ὅστις σὰς τρομάζει εἶναι ἐγγύς, ἀφοῦ τὸν βλέπετε. Ἡ ὄρασίς μας εἶναι βραχεῖα καὶ ἐκεῖνο ὅπερ δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν εἰς τὴν καμπὴν τῆς σφίρας, δεσποινίς, δὲν εἶναι ποτὲ μακρὰν ἡμῶν.

— Ω!

— Βεβαίωτατα· ὁ ἄνθρωπος δὲν γνωρίζει νὰ καταμετρήσῃ εἰμὴ ἀνκλῶγως τοῦ ὕψους του, καὶ δὲν κατανοεῖ εἰ μὴ τὰς μικρὰς ἀποστάσεις. Νομίζετε λοιπὸν ὅτι κατανοεῖτε τὸ χάος αὐτὸ σεῖς ἤτις τρομάζετε ὅταν εὐρίσκεσθε ἐπὶ τοῦ κωδωνοστασίου δέκα μέτρα ὑψηλότερα τῆς γῆς καὶ ἤτις καταλαμβάνεσθε ὑπὸ ζάλῃς διότι τὸ βλέμμα σας ἐρρίφθη εἰς τι σημεῖον τοῦ μέρους ἐκείνου ὅπερ σεῖς ὀνομάζετε ὀρίζοντα καὶ τὸν ὁποῖον ἐλαμβάνετε ὡς βάραθρον; Τὸ βλέμμα σας, διασκορποῦν μέχρις ἐκεῖ, ἐνόμισεν ὅτι ἐξηκοντίστη μακρὰν, καὶ δὲν φαντάζεσθε ὅτι ὀλόκληρον τὸ σῶμά σας, κατὰ τὴν βραχεῖαν ταύτην ἐκδρομὴν τῶν ὀφθαλμῶν σας διέτρεξεν ἐν τῷ

κενῷ ἀπείρῳ ταχύτερον· διότι ἡ γῆ μᾶς παρασύρει, καὶ ἔχομεν ἤδη διέλθει τὸ σημεῖον τοῦ ἀπείρου ὅπερ πρὸ μικροῦ παρετρηεῖτε.

— Ἐγώ; Σεῖς;...

— Σεῖς καὶ ἐγώ, καὶ τὸ πᾶν ὁμοῦ μὲ ἡμᾶς! Γινώσκετε ὅτι ἡ γῆ κινεῖται· σὰς τὸ εἶπον ἀλλὰ δὲν θὰ ἐφαντάσθητε ὅτι ἡ γῆ ὁμοιάζει μὲ μίαν σφοδρὰν, καὶ ὅτι κῦριον ἀκριβῶς τὴν αὐτὴν ὥραν, θὰ ἔχετε κάμει τὸν γῦρον τοῦ κόσμου. Χωρὶς νὰ κινηθῆτε, ἔχετε διατρέξει ἐντὸς ὀλιγίστης ὥρας τετρακοσίας λεύγας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶναι λίαν κολακευτικὸν διὰ νέαν ἡσυχον ὡς ὑμᾶς.

— Ταχύτερον ταχεῖας ἀμαξοστοιχίας;

— Εἰκοσάκις ταχύτερον, καὶ πάλιν δὲν εἶναι τίποτε! Διότι φεύγετε ἔτι ταχύτερον, ἐπειδὴ ὁ πλανήτης σας στρεφόμενος περὶ ἑαυτόν, κινεῖται περὶ τὸν ἥλιον, καὶ διατρέχει πλείω τῶν ἑκατῶν χιλιάδων χιλιομέτρων εἰς μίαν ὥραν, ἢ τριακόντα χιλιάδας μέτρων εἰς ἓν δευτερόλεπτον.

— Ταχύτερον καὶ σφίρας τηλεβόλου;

— Ἐξηκοντάκις ταχύτερον καὶ πάλιν δὲν εἶναι τίποτε! Διότι φεύγετε ἔτι ταχύτερον, ἐπειδὴ ὁ ἥλιός σας, πέραξ τοῦ ὁποῖου περιδινόμεθα, κινεῖται καὶ αὐτὸς καὶ διανύει, ἰλιγγιωδῶς, μεγάλας ἀποστάσεις, παρασύρων ἡμᾶς ἐπὶ τῶν πλευρῶν του.

Ἡ πριγκήπισσα παρετρήει τὸν ὀρίζοντα ἀνησύχως.

— Ἀπὸ ἑκατομμυρίων αἰῶνων τοῦτο διαρκεῖ!

Ἐπὶ ἑκατομμύριον αἰῶνων ἠδυνήθημεν νὰ διατρέξωμεν τὰς μέγας παραφροσύνης κινούσας ταχύτητας ταύτας ἐπὶ ὁδοῦ πάντοτε νέας, χωρὶς οὐδέποτε νὰ διέλθωμεν τῆς θέσεως τὴν ὁποίαν διήλθομεν ἤδη, χωρὶς οὐδέποτε νὰ συγκρουσθῶμεν ἐπὶ τῆς τροχίως μᾶς μετὰ τινος τῶν ἀπειραρίθμων ἡλίων οἵτινες τρέχουσιν ὡς ὁ ἰδιόκός μας!

— Καὶ ἄλλους ἡλίους λέγετε; Ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι ἥλιοι;...

— Ὑψώσατε τὴν κεφαλὴν καὶ ἰδέτε αὐτούς. Οἱ αὐτοὶ τοὺς ὁποίους ὀνομάζετε ἀστέρας, ὅλοι αὐτοὶ οἱ λαμπυρίζοντες ἀδάμαντες οὗς συμπάσχων Θεὸς διέσπειρεν ἐπὶ τοῦ θόλου τῶν νυκτῶν, ἵνα φωτίξῃ νομίζω τὰ βήματά μας καὶ τὰς ὑποθέσεις μας, ὅλα αὐτὰ τὰ στίγματα τὰ ὁποῖα σπινθηροβολοῦσιν εἶνε ἥλιοι κινούμενοι, περικυκλούμενοι ὑπὸ πλανητῶν ὁμοίων μὲ τὸν ἰδιόν μας, καὶ οἵτινες ἐνεκα τῆς σμικρότητος αὐτῶν καθίστανται ἀόρατοι ἐν τῷ ἀπείρῳ ὡς ὁ ἡμέτερος. Διακρίνετε ἐντὸς τῶν νεφελῶν ἅς ὁ ἄνεμος ὠθεῖ, τὴν ἀτομικότητα τῶν μορίων τοῦ ἀτμοῦ; Οἱ πλανῆται εἶναι ὅμοιοι μὲ αὐτὰ τὰ μόρια, καὶ δὲν ἀπαριθμοῦνται! Κατοικημένοι ἢ κατοικήσιμοι, κατοικηθέντες ποτὲ ἢ ἀδύνατον νὰ κατοικηθῶσι, νεκρὰ σώματα ἢ ἀρτιγέννητοι, εἶναι ὁ ἀδιόρατος καπνὸς τοῦ ἀτέρμονος τούτου χάους, καὶ εἰς μάτην θὰ τοὺς ζητήσεται ἐν τῇ νεφελῶδει κόνει τῶν ἡλίων!

Μὲ τὴν κεφαλὴν ὑψωμένην διηρέυνα τὸ ζενίθ· παρετρήει χωρὶς νὰ καμμή τὸς ὀφθαλμούς τῆς καὶ ἠσθμαινεν ὀλίγον. Ὁ δάκτωρ ἐξηκολούθησεν:

— Ἡλιοι, καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ ὁποῖα βλέπετε δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰμὴ ἥλιοι, καὶ ἕκαστος τούτων διέπει τοὺς πλανήτας του τοὺς ἐγκλείοντας ζώην! Ὁ Γαλαξίας εἶναι νέφος ἡλίων! Ἀλλὰ ὅσον πολυάριθμοι δύνανται νὰ φανῶσιν εἰς τὴν ἀσθενεστάτην ὄρασίς μας, ὁ ἀληθὴς ἀριθμὸς αὐτῶν εἶναι πολὺ εὐρύτερος ἀκόμη. Τὸ μικρότερον τηλεσκοπίον θὰ σὰς ἀποκαλύψῃ τὸν διπλάσιον ἀριθμὸν, καὶ ὁ διπλάσιος τοῦ διπλάσιου θέλει παρουσιασθεῖ ὑμῖν δι' ἰσχυροτέρου τηλεσκοπίου. Ὁσάκις τελειοποιῶμεν τὰ ἄθλιά μας ἐργαλεῖα, τριπλασιάζομεν καὶ δεκαπλασιάζομεν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡλίων· χθὲς ἐγνωρίζομεν τεσσαράκοντα πέντε ἑκατομμύρια ἡλίων· ἐδῶ σήμερον ἑκατὸν ἑκατομμύρια· ἐνῶ σεῖς βλέπετε ἕνα μὲ γυμνὸν ὀφθαλμόν, δέκα ἑπτὰ χιλιάδες ἄλλοι λάμπουσι, χωρὶς νὰ δύνασθε νὰ τοὺς ἰδῆτε! Τὸ κυανὸν ὅπερ σὰς φαίνεται κενὸν κατοικεῖται ὑπὸ ἀναριθμήτου πληθῆος πυρῶν. Ἡ μεταξὺ αὐτῶν ἀπόστασις ἤτις σὰς φαίνεται ἐλαχίστη, εἶναι τσσαύτη, ὥστε οἱ ἀριθμοί, οἵτινες θὰ ἐξέφραζον ταύτην, εἶναι ἀδύνατον νὰ κατανοηθῶσιν ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης διανούας.

— Πνίγομαι, εἶπεν.

Ἀλλ' ἐκεῖνος ἐξηκολούθει.

— Ἐν τῇ δίνῃ ταύτῃ τῶν κόσμων ἐξακοντισθέντων μέχρις ἐκεῖ ὡς ὑπὸ λαίλαπος, τὸ ἡμέτερον πλανητικὸν σύστημα εἶνε μία σταγὼν, ἐν στίγμα, ἢ μικροτέρα ρανίς ὑδρατμοῦ ἐντὸς νεφελῆς καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἡ διάμετρος τῆς γῆς εἶνε δύο ἑκατομμύρια λευγῶν! Ἐκεῖ, βλέπετε, ἐκεῖ εἰς τὸν Κένταυρον; Ἐκεῖ κατοικεῖ ὁ πλησιέστερος πρὸς τὴν γῆν ἥλιος, ὁ γείτων μας· ἀλλὰ μεταξὺ ἐκείνου καὶ ἡμῶν ὑπάρχει χῶρος διὰ τρεῖς χιλιάδας ἑπτακοσίας οἰκογενεῖας ἡλίων, περικυκλουμένων ὑπὸ μικροτέρων πλανητῶν, καὶ ἐὰν ἀπὸ πλανήτην εἰς πλανήτην, ὀγείτων μας οὗτος ἐφώναζεν εἰς ἡμᾶς, θὰ ἐχρειάζοντο τρία ἑκατομμύρια ἐτῶν ἵνα φθάσῃ ἡ φωνὴ του μέχρις ἡμῶν! Διότι ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέχρι τοῦ ἄλλου πλανήτην αἱ λεῦγα ἀριθμοῦνται κατὰ τρισεκατομμύρια, ἅτινα εἶναι τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἰσεκατομμυρίων!

— Ἐλέγατε εἰς τὸν Κένταυρον! Ποῖον;

— Θὰ εὐρετε καλλίτερον τὸν Πολικὸν Ἀστέρα σὰς ὀδηγεῖ ὁσάκις πλανηθῆτε ἐν τῇ ὁδῷ εἰς Θεὸς τὸν ἔθεσεν ἐκεῖ ἐπίτηδες ἵνα σὰς δεικνύει τὸν Βορρᾶν. Ὁμιλήσατέ του, καὶ ἡ ταχεῖά σας φωνὴ θὰ ἐξακοντισθῇ πρὸς αὐτόν, ἵνα φθάσῃ μέχρις αὐτοῦ μετὰ πάροδον τετρακοσίων χιλιάδων αἰῶνων!

— Ἀλλὰ δὲν κινεῖται διόλου;

— Φεύγει ἰλιγγιωδῶς ὅπως ὅλοι οἱ ἀστέρες, ὅπως πᾶς πλανήτης, ἀλλ' ἡ κίνησις του παρατηρου-

μένη ἀπὸ τσσαύτης ἀποστάσεως φαίνεται ἡμῖν βραδεῖα, διότι χρειάζεται τριῶν χιλιάδων ἐτῶν ἐπισταμένη προσοχὴ ἵνα μόλις σημειωθῇ· οἱ Ἀσσυριοὶ τὸν εἶδον σχεδὸν ἐν τῇ αὐτῇ θέσει, καὶ ὅμως πρὸ τούτου χρόνου, διήνυσεν ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ, χωρὶς νὰ σταματήσῃ οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν, ἑκατομμύρια λευγῶν αἵτινες, συσσωρευόμεναι, ἔχουσι καλύψῃ ἐν τῷ κενῷ χῶρον οὐχὶ περισσώτερον τοῦ πλάτους τοῦ δρυχὸς σας!

— Μὴν ὀμιλεῖτε πλέον τῷ εἶπεν.

— Εἶμαι σχολαστικὸς; Σὰς πλήττω;

— Οχι. Χάνω τὰ βήματά μου.

Ἐσιώπησε. Τότε ἡ νεαρὰ κόρη ἐξέτεινε τοὺς βραχίονας πρὸς τὸν ὀρίζοντα, ἀλλ' οἱ βραχίονές τῆς ἐπανέπεσον. Ἡθέλησε νὰ ὑψώσῃ τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὸν οὐρανόν, ἀλλὰ περυσθὺς τοὺς ἐταπεινώσε πρὸς τὴν γῆν.

Ἐψιθύρισε:

— Τί εἶμεθα;

Εκεῖνος ἀπήντησε:

— Μηδέν.

— Οἱ νόμοι μας, ἡ κοινωνία, ἡ ζωὴ;...

— Λέξεις κενά, ὕμνουν ἐφημέρων ἕτινα θὰ ζήσωσιν ὥρας τινάς.

— Ἀληθῶς...

Ἡθέλησεν ἀποστρέψῃ τὸ πρόσωπον ἀπὸ τῆς θαλάσσης, τὰ κύματα τῆς ὁποίας τῇ ὑπενθύμιζον τὴν πλημμυρίδα τῶν κόσμων, ἀλλὰ, ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους, δὲν ἀνεκάλυψεν εἰ μὴ χῶρον ἔρημον, ἄνευ οἰκημάτων, ἄνευ δένδρων, καὶ θάμνους χλοερῶς οἵτινες ἔτρεμον.

— Φοβοῦμαι... Ἀς ἐπιστρέψωμεν...

Προσεπάθησε νὰ βαδίσῃ, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη, ὡς εἰ τὸ βάρος τῶν ἀστέρων, πιέζον τοὺς ὤμους αὐτῆς, τὴν καθίστα ἀκίνητον. Ἐκ νέου, καὶ ἀκουσίως αὐτῆς, διηύθυνε πρὸς τοὺς φωτεινοὺς κόσμους ἐκπεπληγμένον βλέμμα· ἀλλὰ ἐκ νέου τὴν κατενίκησαν· ἐκάμφθη ζητοῦσα καταφύγιον κατὰ τοῦ ἀπείρου. Διὰ δευτέραν φοράν, ὁ νεαρὸς δάκτωρ ἠσθάνθη ἐπὶ τοῦ στήθους του τὸν ὄμον ὅστις ἐστηρίζετο ἐπ' αὐτοῦ.

— Ἐλθετε, τῇ εἶπεν, ἅς ἐπιστρέψωμεν ὑποφέρετε.

Χωρὶς νὰ ὀμιλήσῃ, ἐκίνησεν ἀσθενῶς τὴν κεφαλὴν, ἵνα εἴπῃ οὐχί, καὶ ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ ὄμου του. Ἴνα τὴν ὑποστηρίξῃ καλλίτερον, ἐξέτεινε ὀπισθεν αὐτῆς τὸν βραχίονά του. Παρυσθὺς, ὁ λαμπρὸς τῆς νεαρᾶς πριγκήπισσης ἤρξατο νὰ κάμπτηται, καὶ ὁ κρόταφος ἐκείνου ἤγγισεν τὴν κεφαλὴν τῆς. Ἐνῶ ἔκλινε πρὸς αὐτὴν ἐλαφρῶς, ἡ κόρη ἀνύψωσε τὸ πρόσωπόν τῆς· εἶδε τοὺς θλιβεροὺς ὀφθαλμούς τῆς, καὶ ἐλησμόνησε τοὺς ἀστέρας.

Τότε, τὴν ἰδίαν ἐκείνην στιγμὴν, ἐνόησαν ὅτι ἠγαπῶντο.

Edmond Huraucourt.

TAKHΣ ΣΙΜΟΣ

ΟΔΟΠΟΡΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Η ΝΗΣΟΣ ΠΑΡΟΣ

Βαρυθεῖσα τὴν σκόνην τῶν Ἀθηνῶν, ἀπέφασκα ὅπως μεταβῶ εἰς Πάρον, ὅπου κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἐτελεῖτο ἡ πανηγυρίς τῆς Παναγίας· ἐπιβαθασθεῖσα δὲ ἐπὶ τῆς «Ἀργολίδος» ἤτις καὶ ἦτο πλήρης προσκυνητῶν ἕνεκα τῆς πανηγύρεως τῆς Ἑκατονταπυλιανῆς τῆς τριπλῆς ἑορτῆς (διότι γίνεται συγχρόνως ἐν Τήνῳ, Μυκόνῳ (Παναγιὰ τουρλιανή) καὶ ἐν Πάρῳ.)

Ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ ἀμέσως ἀπεσύρθη εἰς τὸν κοιτανίσκον μου, ἀποφεύγουσα τὸν συνοστισμόν καὶ τὸν θόρυβον τῶν ἐπιβατῶν.

Ὅπου ὅτε μὲν ἐβυθίζομην εἰς σκέψεις, ὅτε δὲ ἀνακινώσασα τοῦ ἀγαπημένου μου Παράσχου τὰ ποιήματα ἔφθασα κατὰ πρῶτον μὲν εἰς Τήνον· ὅπου δεινὴ θύελλα καὶ τρικυμία ἐκραγεῖσα δὲν μᾶς ἐπέτρπε νὰ ἀποβιθασθῶμεν, ἀλλ' ἐβλέπομεν τοὺς δυστυχεῖς προσκυνητὰς παλαίοντας πρὸς τὰ κύματα, ὅπως προσφέρωσι θυσίαν τῇ Θεομήτορι. Μετὰ μίαν ὥραν ἀναχωρήσαντες ἐκ Τήνου ἐφθάσαμεν εἰς τὸν λιμένα τῆς Σύρου, ὅπου ἡ τρικυμία ἐκόπασεν· ἀπὸ τοῦ ἀτμοπλοίου θεωμένη τὴν νῆσον, ὁμολογῶ ὅτι μοὶ ἐνεποίησεν ἀρίστην ἐντύπωσιν ἡ ἀμφιθεατρικῶς οἰκοδομημένη πόλις, διαπρέπουσα διὰ τὴν λευκότητα τῶν οἰκιῶν αὐτῆς καὶ καθαρότητα τῶν ὁδῶν τῆς ἐστρωμένην ἐκ μαρμάρων. Τὴν 10ην ἀκριβῶς ἀπεπλεύσαμεν ἐκ τοῦ λιμένος, ἀφοῦ παρελάβαμεν πολλοὺς προσκυνητὰς καὶ παρακάμφαμεν τὴν μικρὰν νῆσον ἀφ' ἧς ἴσταται μεγαλοπρεπὴς φάρος. Ἐῖτα τὴν ἐταίραν ξηρόνησον καλουμένην Ἀσπρονήσι, μετὰ 3 ὥρῶν πλοῦν τρικυμιώδη ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει εἰσῆλθομεν εἰς τὸν λιμένα τῆς Πάρου περὶ τὴν 1 μ. μ. ὅπου μακρόθεν εἶδομεν τὴν πόλιν ὀλόκληρον σημαυστόλιστον, ἀπὸ τῆς παραλίας μέχρι τοῦ ναοῦ τῆς Ἑκατονταπυλιανῆς. Πάράδοξον δὲ μοὶ ἐφάνη ὅτι ἅμα τῇ ἐμφανήσει τοῦ ἀτμοπλοίου γενικὴ καὶ ἐπιβλητικὴ κωδωνοκρουσία ἀνήγγειλε τὴν ἀφίξιν αὐτοῦ.

Χιλιάδες πολιτῶν περιχαρεῖς μᾶς ἐχαίρετιζον. Ἀπὸ τοῦ ἀτμοπλοίου μὲ παρέλαθον ἐγκαίρως ἐπιβάντες οἱ δύο υἱοὶ καὶ θυγατέρες τοῦ καθηγητοῦ κυρίου Θεμ. Ολυμπίου καὶ κατευθύνθημεν εἰς τὸν οἶκον του, ὅπου ἐπὶ μῆνα ἐφιλοξενήθη.

Μετ' ὀλίγων ὥρῶν ἀνάπαυσιν ἐξήλθομεν εἰς ἐπίσκεψιν τῆς πόλεως· οἱ δρόμοι στενοὶ ἀλλὰ καθαροὶ καὶ αἱ οἰκίαι ὅλαι σχεδὸν κατάλευκαι, κατόπιν δὲ μετέβημεν εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ μεγαλοπρε-

ποῦς ναοῦ τῆς Ἑκατονταπυλιανῆς, ἣτις εἶνε κτίσμα τῆς βασιλομήτορος Ἀγίας Ἐλένης, ἣτις μεταβαίνουσα εἰς Ἱερσόλυμα ἐκ Κωνσταντινουπόλεως τὸ 326 μ. X. εἰς ἀνεύρεσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ἕνεκα τρικυμίας προσομίση εἰς τὴν Πάρον· ἐξεληθῆσα δὲ μετὰ τῆς συνοδείας αὐτῆς χάριν ἀναψυχῆς ὅπως ἀναλάβη ἐκ τῆς κοπώσεως τοῦ κακοῦ ταξιδίου τῆς καὶ περιφερομένη, ἀνεκάλυψεν ὑπὸ τοὺς θάμνους μικρὸν ναίσκον τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου δεηθεῖσα δὲ εἰς τὴν Θεοτόκον ὑπεσχέθη ἂν ἀνεύρη τὸ ποθούμενον νὰ κτίσῃ εἰς τὸ μέρος τοῦτο ναὸν μέγαν. Ἀλλὰ τὴν ὑπόσχεσιν τῆς δὲν ἐπρόφθασεν νὰ ἐκπληρώσῃ διότι μετὰ 2 ἢ 3 ἔτη ἀπέθανεν παρήγγειλεν ὅμως ἐν τῇ διαθήκῃ τῆς νὰ ἐκπληρωθῇ ἡ ἐπιθυμία τῆς, τὴν ὁποίαν ἐξετέλεσεν ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανὸς, καθ' ὃν χρόνον οὗτος ἀνήγειρε τὸν ὑπὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου 306 μ. X. ναὸν τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας (Ἀγίας Σοφίας).

Ὁ ναὸς φέρει ἐκατέρωθεν δύο θύρας εἰς τὸ μέσον δὲ μεγαλοπρεπῆ πύλην, τὸ ἀρχαῖον δὲ μαρμαρίνον ἀέτωμα αὐτοῦ στηρίζεται ὑπὸ μονηλάτων μαρμαρίνων στύλων ἐπὶ τῶν βάθρων τῶν ὁποίων εὑρίσκονται δύο ἀνάγλυφα. Εἰσῆλθομεν εἰς τὸν μεγαλοπρεπῆ ἐκ μαρμάρου Νάρθηκα καὶ μετὰ, εἰς τὸν κυρίως ναόν, ὁ ὁποῖος καίτοι κατεστραμμένος ὑπὸ τῶν σεισμῶν τὸν 8—9 αἰῶνα σώζεται ἀρκετὰ καλὰ!

Ἡ ἔκτασις τοῦ ναοῦ ἔχει σχῆμα Σταυροῦ τιμωμένου ἐπ' ὀνόματι τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, πλὴν τοῦ χώρου τὸν ὁποῖου ἔχουσι τὰ 7 παρεκκλήσια καὶ τὸ ἱερὸν Βῆμα. Τὸ εἰκονοστάσιον τὸ χωρίζον τὸ ἱερὸν Βῆμα ἀπὸ τοῦ κυρίως ναοῦ, τὸ θρησκευτικὸν τοῦτο κόσμημα εἶναι πολυτελέστατον μαρμαρίνον καὶ κατάχρυσον ἐξόχου λεπτογυμνῆς τέχνης, αἱ τρεῖς δὲ μεγάλαι εἰκόνες τοῦ Ι. X. τῆς Θεοτόκου καὶ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ὅλαι ἀρίστης βυζαντικῆς τέχνης καὶ ἀξίαι πολλοῦ λόγου, ὑπὸ τεχνικὴν ἔπουψιν, πλουσίως δὲ περιβεβλημέναι ὑπὸ καθαρὸν ἄργυρον, ὑπὸ Ν. Μαυρογένους ἡγεμόνος τῆς Μολδοβλαχίας τῷ 1786. Τὸ πρὸς τὸ ἱερὸν βῆμα τμήμα ἔχει μῆκος 12 μ. πλάτος δὲ 9 ἢ δὲ Ἀγία Τράπεζα καλύπτεται ὑπὸ μεγαλοπρεποῦς μονηλάτου τρούλου, ὅπου ὄν εὑρίσκεται ἡ μεγάλη ἁγία Τράπεζα μαρμαρίνη. Κάτωθεν δὲ εὑρίσκεται ἁγίασμα ἢ πηγὴ ἡγιασμένη εἰς τὴν ὁποίαν κατέρχονται διὰ μαρμα-

ρίνης κλίμακος. Ὀπισθεν τῆς Ἀγίας Τράπεζης καὶ περὶ αὐτῆς εὑρίσκεται σὺνθρονον κυκλοτερῶς, ἐκ μαρμαρίνων βαθμίδων (ὅπου ἐκάθηντο οἱ ἱερεῖς ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἐπισκόπου κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ εἰς ὅλας τὰς μεγαλοπρεπεῖς πανηγύρεις· (διότι ἀ-

ναφέρεται εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους, ὅτι ὑπῆρχον 80 ἱερεῖς εἰς τὴν πόλιν τῆς Πάρου.) Ἐν τῷ μεσῷ δὲ εὑρίσκεται ἔδρα μαρμαρίνη. Ἐπίσης ἐν τῷ ἱερῷ ὑπάρχει καὶ τὸ ἅγιον μέρος τῆς προσκομιδῆς ὑποβασταζόμενον ὑπὸ 4 κίωνων μαρμαρίνων μετὰ τρούλου μαρμαρίνου.

(Ἀκολουθεῖ).

ΜΕΛΗΘΟΜΕΝΗ Μ. ΚΟΥΤΟΥΒΑΛΗ

ΣΤΑ ΔΑΣΗ

Τώρα ποῦ ὁ κρύος ὁ βορριάς ἐπέρασε καὶ πάει,
Κι' ὅλη τῆς πλάσης ἡ ὠμορφιὰ γλυκοχαμογέλαει,

Ἐγὼ κι' ἀγαπημένη μου, ξέρουμε μεσ' τὰ δάση,
Κᾶτι δρομάκια ποῦχουμε πολλὰς φορὲς περάσῃ.

Ἐκεῖ θὰ πᾶμε στὰ παληά, τ' ἀπόσκια κεῖνα μέρη.
Νὰ ξαναπερπατήσουμε πιασμένοι χέρι-χέρι.

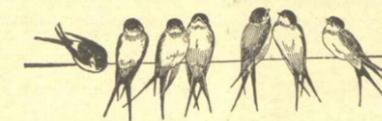
Νὰ ποῦμε πάλι... Μὰ μπορῶ νὰ πῶ κείνη τὴ γλύκα,
Ποῦ στὰ τρελλὰ λογάκια τῆς καὶ στὰ φιλιὰ τῆς βρῆκα;

Ἐκεῖ καὶ κάπου γέροντιας, στὴ γῆ τὴν ἀνθισμένη,
Καὶ μένοντας, σιωπηλοὶ καὶ σφιχταγκαλιασμένοι,

Ἐνῶ τριγύρω μας γλυκὰ-γλυκὰ θ' ἀχολογᾶνε,
Φύλλα καὶ δέντρα καὶ πουλιὰ νεράκια ποῦ μιλάνε,

Ἐμεῖς χαμένοι πειότερο μεσ' τὰ χρεισόνειρά μας,
Θ' ἀφιγκραζοῦμαστε, ὅλ' αὐτὰ, αὐτὰ καὶ τὴν καρδιά μας!

ΓΕΩΡΓ. Θ. ΣΗΜΗΡΙΩΤΗΣ

Η ΑΜΑΡΤΩΛΗ

Εύρίσκειτο εις τὸ προαύλιον τοῦ «Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως», ὅστις περικλείει τὰ ἱερὰ ἐκεῖνα καὶ θεοβάδιστα μέρη, καὶ μετὰ τῆς συνοδείας τῆς ἐπροχώρει πρὸς τ' ἀριστερά, ἐνῶ ὁ οὐρανὸς πενθίμως καὶ αὐτὴς διεσκευασμένος, καὶ περιβαλλόμενος ἀπὸ νέφη τεφρά, ἐξηκολούθει νὰ ἀπαστράπτῃ καὶ νὰ βροντᾷ, ἐπαυζάνων οὕτω ἐπὶ πλέον τὴν ἐπιβλητικότητα καὶ τὸ μυστηριώδες μεγαλεῖον τῶν Ἀγίων τόπων, τὸ ὁποῖον μὲ τόσην δύναμιν, ὑπέροχον περιέγραψεν ὁ ἀθάνατος Σατωβριάνος.

Ἦτο μία ἀπὸ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, καθ' ἃς τὸ μυστήριον ἐπαυζάνεται διὰ τῆς ἰδέας, ἣτις κυριαρχεῖ καὶ δεσπόζει ἐπὶ τοῦ πέριξ ὀρίζοντος, διὰ τῆς ἀναμνήσεως τῶν παθῶν τοῦ Θεοανθρώπου, καὶ νομίζει τις, ὅτι θ' ἀκούσῃ ἐπαναλαμβάνόμενον καὶ ἀντηχοῦντα πέριξ τὸν τελευταῖον στεναγμὸν του, ἢ θὰ ἴδῃ διαγραφόμενον μέσῳ τῶν νεφελῶν, διακοπτομένων εἰς τὸ ζενίθ τοῦ ὀρίζοντος, τὸ θεῖον μειδιαμὰ του, ἐπανθεῶν ἐπάνω εἰς τὸ κυανοῦν τοῦ διαφανομένου στερεώματος...

Ἐπὶ τὴν ἐντύπωσιν ταύτην εἰσῆλθε καὶ ἡ Ἄγνωστος εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς οἰκοδόμημα, τὸ ἐστεγασμένον ὑπὸ παμεγέθους τρούλλου, καὶ πλήρης συγκινήσεως καὶ ἐνδομύχου φόβου, εἰσεχώρησαν εἰς τὸ Ἅγιον Κουβούκλιον, εἰς τὸ δεξιὸν τοῦ ὁποίου μέρος κεῖται τὸ σεπτὸν καὶ λαυξεμένον Μνημεῖον τοῦ Σωτῆρος.

Ἐκεῖ ἡ ἄγνωστος προσκυνήτρια ἐγονυπέτησε μετὰ τῶν συνοδῶν τῆς καὶ ἤκουσε μετὰ κατανούξεως τὰς τρεῖς λέξεις τοῦ ὀδηγοῦντος αὐτὰς πανοσιωτάτου ἀδελφοῦ Ἰνοκεντίου, ἃς ἐπρόφερε μετ' ἐπιβλητικῆς μεγαλοπρεπειᾶς: «Ὁ τάφος τοῦ Σωτῆρος», δεικνύων τὸν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Μνημείου ἀπεικονιζόμενον Ἰησοῦν...

* *

Ἐπάρχουσι μερικαὶ στιγμῆς εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, καθ' ἃς τὸ περιβάλλον ἐπενεργεῖ ὡς φάρος, καὶ φωτίζει καὶ τὰ βαθύτερα σκότη τῆς ψυχῆς.

Μία ἀπὸ τὰς μεγάλαις στιγμῆς ἦτο καὶ ἐκεῖνη διὰ τὴν Ἄγνωστον ἡ ψυχὴ τῆς ἐφωτίσθη ἄχρι

τῶν ἀδύτων τῆς, ἡ δὲ συνείδησίς τῆς διηγήρη ἀγρία, ὡσεὶ ν' ἀποθέσῃ τρομερὸν καὶ βαρῦνον ἐπ' αὐτὴν μυστικὸν εἰς τὸ οὐδ' ἀνθρώπου ἀπὸ τοῦ ὁποίου δὲν θὰ ἐξήρχετο λέξις πλέον, ἱκανὴ νὰ τὴν προδώσῃ.

Τὸ δάκρυ τῆς μετανόιας ἔρρεεν ἤδη θαλερόν, ἀπὸ ὀφθαλμοῦς στυρεύσαντας ἀπὸ πολλοῦ, ἡ δὲ ἐπιθυμία νὰ ἐξομολογηθῇ, προσεκάλει τρομερὰν ἐπανάστασιν πρὸς τὸν φόβον τῆς ἐκταφῆς ἐνὸς μυστικοῦ, τεθαμμένου ἐπὶ 37 ἔτη ἐν τῇ ψυχῇ τῆς.

Ἀλλ' ἡ κατάνυξις ὑπερίσχυσε, καὶ ἡ ἀγνότης τοῦ μέρους ἐκεῖνου, κατενίκησε τὴν ἀμαρτίαν τῆς τιωπῆς.

Ἦτο μέγα Σάββατον.

Ἡ Ἄγνωστος ἀμαρτωλὴ διευθύνεται συγκεινῆ-μένη πρὸς τὸν ἱερέα, ὃν μέχρι χθὲς εἶχεν ὀδηγόν τῆς καὶ τὸν προσκαλεῖ κατ' ἴδιαν.

— Θέλω, τοῦ λέγει νὰ ἐξομολογηθῶ· εἶμαι ἀμαρτωλὴ... ἐγὼ εἶμαι ἡ Σαμαρεῖτις τοῦ Εὐαγγελίου καὶ θέλω νὰ γίνῃς ὁ σωτὴρ τῆς ψυχῆς μου. Ἄκουσέ με καὶ ἂν δύνασαι συγχώρησέ με. Δὲν εἶχα κανένα σύζυγον... σύζυγός μου ἦτο ὄλος ὁ κόσμος... Μόνιν ἐν τέκνον ἀπέκτησα εἰς ἡλικίαν 22 ἐτῶν, ἀλλὰ τοῦτο ἐξηφανίσθη δεκαπενταετὲς καὶ δὲν ἤξεύρω τί ἀπέγεινεν...

Ἡ γυνὴ ἤρχισε νὰ κλαίῃ, ἐνῶ ὁ Πνευματικὸς τῆς ἐφάνετο ὠχρῶν καὶ περιπίπτων εἰς ῥέμβην.

— Ἐκτοτε, ἐξηκολούθησεν ἡ ἐξομολογουμένη, περιπλανῶμαι ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, παρασύρουσα μαζύ μου καὶ τὴν ἀμαρτίαν μου. Ἡ λύπη μου κατατρῶγει τὰ σπλάγχνα μου, διότι ματαίως ζητῶ ν' ἐπανεύρω τὸν Ἰωάννην μου.

— Τὸν Ἰωάννην, ἐψιθύρισεν ὁ Ἱερεὺς τεταραγμένος.

— Ναί, Ἰωάννης ὠνομάζετο τὸ παιδί μου. Δὲν εἶχα εἰς κανένα νὰ ἐξομολογηθῇ τὸ μυστικόν μου ἀπὸ τότε. Δικτὶ νὰ τὸ εἶπῶ; Χθὲς ὅμως ἡ ἐπιβλητικότης τοῦ Ναοῦ, τῆς λειτουργίας, τὸ μνημεῖον τοῦ Σωτῆρος, ἡ συγκατάβασις καὶ ἡ πραότης του αἰ λέξεις αἰδοῦ ὁ τάφος τοῦ Σωτῆρος» μὲ συνεκί-

νησαν καὶ μὲ ἔφερον εἰς συνείδησιν καὶ εἰς μετάνοιαν. Καὶ ἐλυπήθην περισσότερο διὰ τὴν ἀπώλειάν μου τὴν ἡθικὴν, παρὰ διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ υἱοῦ μου· διότι τὸ ἐν ἔφερε τὸ ἄλλο. Ἄλλὰ σήμερον, πάτερ μου, μετενόησα.

Καὶ ἡ γυνὴ ἐξηκολούθει κλαίουσα καὶ ζητοῦσα ἄφεσιν ἀμαρτιῶν, ἐνῶ ὁ πνευματικὸς τῆς τεταραγμένος καὶ κάτωχρος, ἐψιθύριζε μὲ φωνὴν ὑποτρέμουσαν;

— Ἀνεχώρησε δεκαοκταετῆς... ἡ φωνὴ τῆς... ἡ ὁμοιότης... τῆς...

Ἐπειτα δὲ ἀπευθυνόμενος πρὸς αὐτήν·

— Καὶ τὸ ὄνομά σας, Κυρία; ἐρωτᾷ ἀγωνιῶν.

— Τὸ ὄνομά μου; ὦ, τί τὸ θέλετε τὸ ὄνομά μου; ὀνομάζομαι Ἀμαρτία, δὲν σὰς φθάνει αὐτό;

— Θέλω νὰ δεηθῶ τοῦ Ἰψίστου διὰ τὴν σωτηρίαν σας.

— Ζωὴ εἶνε τὸ ὄνομά μου.

Ὁ Ἱερεὺς ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τοῦ ὀνόματος ἐκεί-

νου ἔρρηξε κραυγὴν χαρᾶς καὶ κραυγὴν ἄλγους, καὶ ῥίπτεται εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς, κράζων:

— Ζωή!... Ζωή!... Θεέ μου! εὐσπλαγχνίσου τὴν καὶ συγχώρησέ τὴν!... εἶνε ἡ μητέρα μου!... εἶνε ἡ μητέρα μου!

Καὶ μετὰ στιγμὴν μήτηρ καὶ υἱὸς, ἀμαρτωλὴ καὶ πνευματικὸς, εὐρίσκοντο ἐνηγκαλισμένοι καὶ ἀνταλάσσοντες τὰ δάκρυά των!...

* *

Ἡ Κυριακὴ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἐξημέρωσε, καὶ ἡ Ἀμαρτωλὴ ἐώρταζε διπλὴν ἀνάστασιν.

Ὁ σκοπὸς τοῦ ὑπολοίπου βίου τῆς πλέον δὲν ἦτο ἄλλος, εἰμὴ πῶς νὰ ἐξαγνίσῃ τὰ σφάλματα τοῦ παρελθόντος.

Καὶ ὑπὸ τὴν εὐλογίαν τοῦ υἱοῦ τῆς περιεβλήθη τὸ μελανὸν ἔνδυμα τῆς μετανόιας.

Ἐγένετο Μοναχὴ.

Ἐν Σμύρνῃ

Ὁ Ἅγιοταφίτης

ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΟ ΘΥΜΑΤΑ

Μὲ τὸ τελευταῖον ξεψύχισμα τῆς λιποθυμισμένης ἀκτῖνος τοῦ ἡλίου, ἐξεψύχισε καὶ τὸ ὀλίγον θάρος τοῦ Παύλου· τὰ βαρεῖα παραπετάσματα, τὰ κομψοτεχνήματα τοῦ γραφείου του, μὲ τὸ ἀπλούμενον λυκόφωτο, ἤρχισαν νὰ λαμβάνουν φανταστικὰ σχήματα.

Ἐπλησίασεν εἰς τὸ μογάλο παράθυρο· ἡ λατάνια καὶ οἱ φοίνικες ἔσειον ἤρεμα, ἤρεμα, ὡσὰν μελανὰ φαντάσματα, τὰ εὐμορφα φύλλα των καὶ διὰ μίαν στιγμὴν ἐνόμισεν, ὅτι πρὸς ἐκεῖνον ἔνευον. Τὰ λευκὰ λουλούδια, ἐπάνω εἰς τὰ εὐλύγιστα στελέχη των, συγχέμενα καὶ αὐτὰ μέσα εἰς τὸ ἀμφίβολον σκότος, ἐκλινον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ τὰς ἀβρὰς των στεφάνας, σημειοῦντα μίαν φαοταστικὴν φευγαλέαν λευκότητα, ὡς σθεννυμένην ἀκτῖνα, ἀνάμεσα εἰς τὴν συγκεχυμένην ἐκείνην εἰκόνα τῆς ἡρεμίας.

Καὶ ὅμως πόση τρικυμία ἐμαίνετο εἰς τὰ στήθη, εἰς τὴν ποιητικὴν ἐκείνην κεφαλὴν, μὲ τὸ βλέμμα τὸ χανόμενον εἰς τὸν ὠκεανὸν τὸν ἀπειρον τῆς ἀπελπισίας!

Ἡ ἐσπερινὴ αὖρα σιγὰ σιγὰ ἤρχισε ν' ἀναβιβάζῃ μέχρις αὐτοῦ τῶν δειλινῶν τὸ ἄρωμα καὶ τῶν σιομένων φυλλωμάτων τὸν ἀκατάληπτον ψίθυρον· καὶ μίαν συνομιλίαν ἄφρονος ἤρχισε μεταξὺ τῶν ἀνθέων καὶ τοῦ Ποιητοῦ, μὲ τὴν ἀνθινὴν ψυχὴν.

Ὡ! πρὸς ἐκεῖνον ἔνευον τὰ ἀνθύλλια τοῦ κήπου του, πρὸς αὐτὸν ἔστελλον τὰς πνοὰς των τὰς μυροβόλους.

Ὅλον τὸ σπάργος τῆς ζωῆς, ὅλη ἡ ἄφρονος τῆς δημιουργίας τέλεισις ἔφθανε μέχρις αὐτοῦ, ὡσὰν νὰ ἤθελε νὰ τοῦ ἀναζωογονήσῃ τὴν ψυχὴν, ἡ ὁποία ἐπληγώνετο ἐπάνω εἰς τὰ ξερόκλαδα τῆς ἀπογοητεύσεως.

— Σέντα ἐψιθύριζεν ὁ Παῦλος, τὸ μόνον ποῦ ξεύρω εἶναι ὅτι σ' ἀγαπῶ... Ἐχω τοὺς ναοὺς μου ἐγὼ καὶ ἔστησα ἐσένα Θεὸν λατρευόμενον. Σοῦ προσέφερα λιθανωτὸν—τοῦ νοῦ μου τοὺς λογισμοὺς καὶ ὀλοκτύωμα αὐτὸ τὸ ἐγὼ μου!... Ἀλλὰ εἶσαι σκληρὸς Θεὸς καὶ θέλεις ὡς βάθρον σου πτώματα!... Ἀλλὰ τέτοια βάθρα, Σέντα, δὲν στερεώνουν τὰ εἶδωλα... Δὲν σοῦ ἀρκεῖ ὅτι σὲ ἔστησα ἐπάνω εἰς ἓνα Ἐγὼ;...

Καὶ μὲ τὸ χέρι τὸ ὁποῖον ἐσκόρπιζε τὴν ἀρμονίαν τῶν στίχων ἀνεσήκωσε μὲ νευρικὴν κίνησιν τὰ πλούσια μαλλιά, ποῦ τόσοσιν χαριτωμένα ἐπιπταν εἰς τὸ εὐρὸ μέτωπον.

Ὡ! ἡ ἰδιοτροπία σου ἡ ἐκδικησίς σου ἡ ἀκάταλόγιστος!... Ἐνα πρὸς ἓνα ἐνθουοῦμαι τὰ λόγια σου, ποῦ μὲ ἄφρασαν κατάπληκτον καὶ συντετριμμένον. «Εἰς τὴν αὐγὴν μου μ' ἐδηλητηρίασαν, μοῦ εἶπες μίαν αὐγὴν κ' ἐγὼ ἠθέλησα νὰ δηλητηρι-

άσω ἔτυχες σὺ εἰς τὸν δρόμον καὶ εἰς τὸ ἄτομόν σου ἐκδικουμαι τῶν ὀνείρων μου τὴν ἀπώλειαν καὶ τῆς ψυχῆς μου τὸν θάνατον. Ναί; δὲν ἠγάπησες παρὰ μιὰ νεκρά!... Ὅταν εἶδα τὸ βλέμμα σου νὰ μὲ παρακαλῇ ἔνοιωσα ὅλο μου τὸ μῖσος νὰ ἐξυπνᾷ· ὅταν σὲ εἶδα νὰ κυλισθῆς εἰς τὰ πόδια μου γιὰ ἓνα μου φίλημα, αἶ, τότε ἐγέλασα δυνατὰ μὲ ὅλη μου τὴ κακία καὶ ὅταν ἐσήκωσες ἀλλόφρων τὸ βλέμμα καὶ μοῦ εἶπες: Σέντα φοβοῦμαι τὰ μάτια σου! ἐνόμισα ὅτι ἐγείνα ἄλλη τόση.

Καὶ τώρα ποῦ σοῦ λέω ὅτι δὲν σ' ἀγαπῶ νομίζω, ὅτι κερδίζω τὸν κόσμον ὅλον!... Δὲν εἶσαι λοιπὸν ἡ Παναγία ποῦ ἔψαλλε ἡ Μοῦσα μου· εἶσαι ἡ Φρύνη, ἡ Φρύνη τοῦ πνεύματος!... Καὶ ὅμως τώρα σ' ἀγαπῶ περισσότερο Σέντα!

Εἰσήγησεν ἡ ἄφρων ὀμιλία, ἓνας λυγμὸς τοῦ ἐκλόνισε τὸ σῶμα καὶ ἤρχισε νὰ κλαίη, νὰ κλαίη παρὰ τὸ παράθυρον. Ω! ὅποιος κάμνει τὸν ποιητὴν νὰ κλαίη, εἶναι ὡς νὰ κάμνη αὐτὸν τὸν δημιουργὸν νὰ ποιῇ, διότι καὶ αὐτὸς εἶναι ἐνὸς κόσμου ὠραίου δημιουργός.

Ενόμιζεν ὁ Παῦλος, ὅτι ἔχανε τὸ λογικὸν καὶ ἡ νύξ ἐκείνη τῆς ἀγωνίας τοῦ ἐχάραξε τὴν πρώτην ρυτίδα. Ω! ἡ πρώτη ρυτίς εἶνε ὁ αὐλαξ, ὅστις ὅταν βαθύτερον σκαφῆ θὰ λάβῃ τὴν μορφὴν τοῦ τάφου!

Ὅταν οἱ λυγμοὶ ἐκόπασαν, ἤσθάνθη ἓνα πόνον ὀξὺν ἐπάνω ἀπὸ τὰς ὀφρῦς, μίαν φλόγα νὰ τοῦ καίῃ τὸ πρόσωπον τὰ χέρια καὶ ἐξηπλώθη εἰς τὸ κρεβάτι του.

Τὴν ἄλλην ἡμέρα ἡ μητέρα του τρομαγμένη ἀπὸ τὸ παραλῦρημα τοῦ Παύλου τῆς προσεκάλεσε τὸν ἰατρόν.

— Μήπως ἐδοκιμάσατε καμμίαν μεγάλην λύπην; ἠρώτησε.

— Ὅχι, γιατρέ, ἀπήντησεν ἡ δυστυχισμένη μητέρα παρακολουθοῦσα τὰς κινήσεις τοῦ ἰατροῦ ἐν ἀγωνίᾳ— Ἐχει τίποτε σοβαρὸν γιατρέ μου; ἠρώτησε τρέμουσα.

— Ἀῖρον θὰ σὰς πῶ ἀπήντησεν ὁ ἰατρός.

Τὴν ἐπομένην ἐξέφερε τὴν ἐτυμιγορίαν του μὲ τὰς λέξεις αὐτάς.

— Ἐγκεφαλικὸν νόσημα, μνηγιγίτις.

II

Ἀκόμη δὲν εἰμποροῦσε νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τὴν συγκίνησιν τῆς ἀποτόμου ἐκείνης σκηνῆς.

Τί τῆς συνέβαινε ὅμως; διατί ἤσθάνθη τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τρέξῃ νὰ φωνάξῃ τὸν Παῦλον, ὅταν

ἡ θύρα ἐκλείσθη ὀπισθὲν του, καὶ διατί τώρα ἔμενεν ἀκίνητος ὡς Νιύβη ἀπολιθωθεῖσα;

Α! πῶς μετενόει τώρα διὰ τὰ λόγια τὰ ἀπτόμα, ποῦ ἐξέφυγαν ἀπὸ τὴν πληγωμένην ψυχὴν!

Τώρα ποῦ ἔμεινε μόνη, ἠσθάνθη συσφιγγομένη τὴν ψυχὴν τῆς, σκεπτομένη, ὅτι δὲν θὰ ἐπανεβλεπε τὸν ξανθὸν ποιητὴν τῆς.

— Λοιπὸν τὸν ἀγαποῦσα; ἠρώτησε θωπεύουσα νευρικὰ τὸ μέτωπόν τῆς. Καὶ μία φωνὴ ἐνδύμουχος ἀπήντησε.

— Ναί τὸν ἀγαποῦσες χωρὶς νὰ τὸ ἐννοῆς, μὲ τὴν ἀσυνείσητον πεποίθησιν, ὅτι δὲν θὰ τὸν ἔχανες ποτέ. Τώρα ποῦ βλέπεις ὅτι δὲν θὰ ἐπανεβλήθῃ πειά, συνήλθες ἀπὸ τὴν νάρκη σου καὶ κυττάξεις μὲ φρίκην σου τὸ βράθυρον ποῦ ἔσκαψαν τὰ χερίά σου... Ἐὰν κάποιος χθὲς σοῦ ἐθανάτωσε τὴν ψυχὴν, σοῦ ἐποδοπάτησε τὸ ἐγώ, σήμερον αὐτὸς σοῦ τὴν εἶχεν ἀναστήσῃ, σοῦ εἶχεν ἀναστυλώσει τὸ ἐγώ σου, καταρρίπτων τὸ ἰδικόν Του.

Καὶ ἦσο βεβαία περὶ τῆς ἰσχύος σου.

— Μὰ γιατί νὰ μιλήσω ἔτσι; ἐσκέφθη πάλιν ἡ Σέντα, καὶ ἔβλεπε τώρα μὴδὲν τὸ παλαιὸν τῆς μῖσος πρὸς τὴν ἀγάπην, ἡ ὁποία χωρὶς νὰ τὸ περιμένῃ τὴν κατελάμβανε.

Ἴσως ἐπανεβλήθῃ, ἐσκέπτετο· ἀλλὰ ὁ Παῦλος δὲν ἐπανεήρχετο καὶ αὐτὴ δὲν ἐτόλμα νὰ μεταβῇ πρὸς αὐτόν.

III

Μίαν ἡμέραν ἡλιόλουστη ἐκάθητο παρὰ τὸ παράθυρόν τῆς μελαγχολικῆ, ἀφηρημένη, μὴ προσέχουσα εἰς πλῆθος ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι ἐβάδιζον ἄργά, ἄργά.

Ἐξαφν ὅμως τὰ μάτια τῆς ἐγείναν ὑπερμεγέθη ὅλον τὸ αἷμα συνέρρευσε εἰς τὴν καρδίαν τῆς, ἠνοιξε ἀποτόμως τὸ παράθυρον καὶ ἔρρηξε μίαν κραυγὴν ἀναρθρον.

Ἐνα ρῖγος ἐκλόνισε τὸ νευρικὸν τῆς σύστημα ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου μέχρι τῶν πτερνῶν· ἐνόμισεν ὅτι κάποια φωνὴ τὴν προσεκάλει, ἐκράυγασε— Ἐρχομαι!— Καὶ ἀλλόφρων ἐκρημνίσθη κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρόν τῆς καὶ ἐσωριάσθη ἄπνοος, ἐνῶ ἡ δυστυχισμένη μητέρα τοῦ Παύλου— ἀφοῦ ἐκόπασεν τῆς πρώτης καταπλήξεως ἡ ἐντύπωσις— παρακολουθοῦσα τὴν κηδεῖαν τοῦ παιδιοῦ τῆς, διελογίζετο συντετριμμένη.

— Παιδί μου γιατί δὲν μπόρεσες νὰ μοῦ πῆς ποιὰ ἦταν ἡ μάγισσα ποῦ σοῦ πήρε λίγο, λίγο τὴ ζωὴ σου;

Μόνα Βάννα

ΣΤΟ ΜΑΗ

Σκόρπισε, σκόρπα, Μάη μου, δροσιά, χαρά, λουλούδια
Χαμόγελα καὶ μυρωδιές κ' ἐρωτικὰ τραγούδια.
Κάθε φορὰ ποῦ ἔρχεσαι ἀνθοστεφανωμένος
Ἐνα μικρὸ τραγουδί μου σοῦ στέλνω ὁ καυμένος,
Μὰ τώρα, ... ἂν χαρούμενο δὲν εἶν' τὸ ποίημά μου
Συγχώρεσέ με, Μάη μου, γιατί πονεῖ ἡ καρδιά μου.

Ὅχι δὲν εἶνε δυνατὸν ὅλοι καθὼς ἐσένα
Νὰ ἔχουν πάντοτε φαιδρὰ αἰσθήματα κρυμμένα
Ἄν ἴσως δὲ χαμόγελο τὰ χεῖλη μου στολίξῃ,
Εἶνε πικρὸ, πολὺ πικρὸ φίλε μου, δὲν σ' ἀξίζει.

Ἄν ἡμποροῦσα μιὰ στιγμὴ ν' ἀνέβω στὰ φτερά σου,
Καὶ νὰ μοῦ δώσης, Μάη μου, λίγη ἀπ' τὴ χαρά σου,
Ὀλίγη νὰ μοῦ χάριζες δροσιά, λίγα λουλούδια.
Ἀχ! πόσα θὰ σοῦ ἔψαλλα χαρούμενα τραγούδια

Πόσα γλυκὰ χαμόγελα κ' ἐγὼ θὲ νὰ σκορποῦσα
Τὴν ἀνθισμένη σου καρδιά νὰ εἶχα, ἂν μποροῦσα!
Θὰ δροσίζα κάθε πληγὴ, θὰ σβυνα κάθε πόνον,
Καὶ εὐτυχία μου κρυφὴ αὐτὸ θὰ εἶχα μόνο.

Μὰ τώρα, ἀντὶ δροσερὰ λουλούδια μυρωμένα,
Σοῦ στέλνω νεκρολούλουδα μὲ δάκρυα βρεγμένα,
Ἄν δὲ τὸ στηθός μου ποτὲ κλωνάρι τὸ στολίξῃ
Ρόδο δὲ θάν' οὔτε μυρτιά, θὰ εἶνε κυπαρίσσι.

Σμύρνη

ΣΤΑΒΙΟΣ

ΡΩΜΑΪΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΤΑΦΟΙ ΤΕΡΑΤΩΝ

Υπάρχει μέσα εις τους τόσους ναούς της Ρώμης ένας ό οποίος συνδυάζει και αναπολεί δύο από τὰ σπουδαιότερα δνόματα της ιστορίας.

Φαίνεται ότι ή είμαρμένη κάποτε μέσα εις τους ανεξιχνιάστους συνδυασμούς της κάμνει μερικά παιγνίδια παράδοξα.

Η «Παναγία του λαού» συνεδύασεν εις την ιστορίαν της τὰ δνόματα του Νέρωνος και των Βοργιωών. Καίτοι δεκαπέντε αιώνας έχωριζον τὰ ανθρωπόμορφα αυτά τέρατα εν τούτοις τὰ ήνωσεν ή είμαρμένη κάτω από τους θόλους ενός ναού αφιερωμένου εις την Παναγίαν.

Γύρω από την «Παναγίαν του λαού» μέσα εις την όμίχλην των παραδόσεων, περιπλανάται ή άπαισία σκιά του Νέρωνος.

Όταν τὸ τέρας τούτο έπεσεν υπό τὸ έγχειρίδιον του Επαφροδίτου, ή καλή Ακτὴ ή έρωμένη του ή όποια ποτὲ δὲν έπαυσε νὰ τὸν αγαπᾶ έπῆρε κατὰ την παράδοσιν τὸ σῶμά του, και κρυφίως τὸ έθαψεν εις τὸν τάφον των Δομιτίων ό οποίος εύρίσκεται εις την αρχήν της Φλαμινίας οδοῦ, εκεί όπου σήμεραν υπάρχουν οι κήποι του Πίντσιο. Εκεί εύρεν τάφον ό θηριώδης Νέρων.

Και επί πολλά έτη Ρωμαίαι δέσποιναί εκόμιζον άνθη εις τὸν τάφον του, διότι παρ' ὄλην τὴν θηριωδίαν του ήτο μέγας κατακτητὴς γυναικείων καρδιῶν.

Αλλά βραδύτερον, διὰ της παρόδου του χρόνου, ή παράδοσις έφόρτωσεν εις τὸν Νέρωνα ὄλα τὰ έγκλήματα των Ρωμαίων Καισάρων. Διότι και ή ιστορία έχει τὰ θύματά της. Υπάρχουν άνθρωποι, τους όποιους ήδίκησεν. Και εις

τὸν Νέρωνα αναμφιβόλως έφορτώθηκαν άμαρτίαι περισσότεραι από εκείνας τὰς όποιάς εκαμε. Και σήμεραν πλέον ό κόσμος τὸν μισεῖ ὄσον και τὸν Ιούδαν.

Κατὰ τὸν Μεσαίωνα ιδίως ό Νέρων κατήγησεν τὸ σύμβολον πάσης φρίκης και άγριότητος. Εδημιουργήθη δὲ ή παράδοσις ότι τὴν νύκτα τὸ φάντασμα του εξήρχετο από τὸν τάφον, και έστραγγάλιζε τους ανθρώπους και τους ίππους οι όποιοι έτόλμων νὰ διέλθουν εκείθεν.

Ο Ρωμαϊκὸς λαὸς λοιπὸν εξηγήρηθι εξ άφορμῆς της παραδόσεως ταύτης. Ουδεις δὲ έτόλμα νὰ διέλθῃ από τὸ μέρος εκείνο, τὸ όποιον οὐχ ήττον άπετέλει τὴν κυριωτέραν άρτηρίαν της πόλεως.

Ο Πάπας Πασχάλ Β' μαθὼν τὸν φόβον του Ρωμαϊκοῦ λαοῦ και θέλων νὰ εξαφανίσῃ μίαν τοισύτην επικίνδυνον πρόληψιν, έλεπεν ότι είδεν δνειρον εξ ούρανοῦ, διὰ του όποιου διετάσσετο ὄπως εις τὸ κατηραμένον εκείνο μέρος όπου έπλανάτο ή σκιά του τέρατος νὰ εγειρη ναὸν εις την Παναγίαν.

Κατὰ τὸ 1099 λοιπὸν ό Πάπας εν μεγάλη πομπῇ μετέβη εις τὸ μέρος εκείνο και δι' ιδίας του χειρὸς εκοψε τὸ δένδρον τὸ όποιον έσκίαζεν τὸν τάφον του Νέρωνος, θέσας τὰ θεμέλια του σημερινοῦ ναοῦ της «Παναγίας του λαοῦ»

Η εκκλησία αὐτὴ θεωρεῖται ὡς μία από τὰς ὡραιότερας της Ρώμης περιέχουσα έργα του Ραφαήλου, του Μπερνίνι, του Σανσοβίν, του Πιντουρίτσιο και άλλων. Ιδίως αἱ εἰκόνες του θόλου, έργα του Ραφαήλου εἶνε υπέρσοι, παριστῶσαι τὴν δημιουργίαν εν εμπνεύσει υπερόχῳ και συνδυάζουση τὴν ιδεάν της δημιουργίας του

κόσμου κατὰ τὴν Χριστινικήν παράδοσιν και κατὰ τὴν ειδωλολατρικήν. Γύρω από τὴν επιβάλλουσαν μορφήν του Θεοῦ εύρίσκεται ή Απολλων, ή Αρτεμις, ή Αφραδίτη και άλλαι ειδωλολατρικαί θεότητες. Εν τῷ ναῷ αὐτῷ υπάρχει ή τάφος ενός ἔλληρος, του καρδινάλιου Ροδοκαθάρου εκ Κύπρου.

Η εκκλησία αὐτὴ εἶνε ὄπως ὄλαι αἱ εκκλησίαι της Ρώμης από τάφους, Αλλ' υπάρχει ένας μεταξὺ αὐτῶν ό όποιος ζωντανεύει τρομεράς αναμνήσεις.

Εἶνε ή τάφος της Βονότζας, της έρωμένης του Αλεξάνδρου ΣΤ'. Βοργία και μητρὸς της Λουκρητίας και του Καίσαρος Βοργία. Εἶνε προσέτι ή τάφος του δολοφονηθέντος υπό του αδελφοῦ του Καίσαρος Βοργία υιοῦ του Πάπα Αλεξάνδρου ΣΤ'.

Η «Παναγία του λαοῦ» ήτο ή εκκλησία τὴν όποίαν κατ' εξοχήν ήγάπων οι Βοργίαι.

Εἶχον εν αὐτῇ και ιδικόν των παρεκκλήσιον διότι παρ' ὄλην τὴν κακοῦργον και διεφθαρμένην ψυχὴν της ή Λουκρητία ήτο θρησκόληπτος.

Και εις τὸ παρεκκλήσιον τούτο ήρχετο πολλάκις ή Λουκρητία ὄπως προσευχηθῆ.

Και εν τῷ παρεκκλησίῳ αὐτῷ κατὰ τὸ 1056 έτρεξεν ὄπως κλαύση και προσευχηθῆ πρὸ του

τάφου του αδελφοῦ της δουκὸς της Κρήτης, τὸν όποιον ή αδελφὸς του Καίσαρ Βοργίας έδολοφόνησε ζηλοτυπῶν διότι ή Λουκρητία έπροτίμα τους ασέμνους έναγκαλισμούς του δουκὸς της Κρήτης από τους ιδικούς του.

Εἶς τὸν αὐτὸν τάφον ετάφη λοιπὸν ή έρωμένη του Πάπα και μητὴρ του Καίσαρος και της Λουκρητίας Βοργία. Εἶς τὴν έρωμένην του Πάπα εγένετο κηδεία καρδινάλιου καθὼς άφηγοῦνται οι σύγχρονοι ιστορικοί. Και επί του τάφου της έχαραχθη ή εξῆς επιγραφή:

«Εἶς τὴν Βανότζαν Κατάνη, τὴν όποίαν ή δουξ Καίσαρ του Βαλεντινοῦ, ή Ιωάννης της Κρήτης, ή Ζώφρ του Σκύλακος και ή Λουκρητία της Φεράρας εξηγένησαν και τὴν όποίαν διέκρινον αγαθότης, οἶκτος και ήλικία».

Βραδύτερον οι Πάπαι ενόμισαν φρόνιμον νὰ αφαιρέσουν από τὸν ναὸν τὴν επιγραφὴν αὐτὴν.

Αλλά μένει ακόμη τὸ παρεκκλήσιον των Βοργιωών. Και τοιουτοτρόπως εξακολουθεῖ συνδεδεμένη αναποσπάστως ή ανάμνησις του Νέρωνος μετα των Βοργιωών.

Η είμαρμένη, ή ή σύμπτωσις αν θέλετε κάμνει κάποτε μερικά παιγνίδια συνδυασμοῦ τῶσον παράδοξα αλλά τῶσον συμβολικά.

Ο Ρωμαίος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΕΛΛΗΝ ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ

Τὰ άποτέλεσμα του έφετεινοῦ Σαλόν, τὰ όποια εξεδόθησαν χθές, μάς επιφύλαξαν μίαν ἔλληνικήν συγκίνησιν. Εἶς τὰς *troisiemes medailles* ήλθεν εκ των πρώτων τὸ όνομα του ἔλληρος γλύπτου κ. Κ. Δημητριάδου.

Η νίκη αὐτὴ της ἔλληνικῆς Καλλιτεχνίας εις τὴν επισημοτέραν των Παρισινῶν Εκθέσεων της τέχνης μάς κάμνει σωβινιστάς. Τὸ Σαλὸν άπονέμει χρυσοῦν μετάλλιον εις ἔλληνα άπότου υπάρχει. Ο πρώτος ἔλλην *medaillé* του Σαλόν εἶνε ή Δημητριάδης. Ας αναφέρωμεν εν τούτοις και μερικὰς λεπτομερείας διὰ νὰ εννοηθῆ τὸ δύσκολον αὐτῶν των επιτυχιῶν. Από τὰ δυσκολώτερα πράγματα εἶνε ν' άπονεμηθῆ εδῶ μετάλλιον εις ξένον εκθέτην. Οι Γάλλοι, ὄπως ὁμολογοῦν οι ἴδιοι, εἶνε εις τὰς Καλλιτεχνικὰς των Εκθέσεις σωβινισταί, αἴσθημα τὸ όποιον άδυνατοῦν νὰ κατανικήσουν, και οι ξένοι

εκθέται, πρέπει νὰ έχουν βαρὺν ὄπλισμόν διὰ νὰ διεκδικήσουν βραβεῖον. Τὰ μετάλλια εἶνε μετρητά, και τὰ διεκδικοῦν στραπικὰ δυνατῶν Γάλλων. Οὔτω από του 1889 μόλις δύο δεύτερα μετάλλια εδóθησαν εις ξένους, και τρίτα μετάλλια ὄχι περισσότερα των δέκα. Εφτός δεύτερα μετάλλια εδóθησαν εν συνόλῳ εἶς και τρίτα μετάλλια δώδεκα. Εκ των τελευταίων δύο μόνον εδóθησαν εις ξένους τὸ ένα εις τὸν Δημητριάδην και τὸ άλλο εις γλύπτην Αμερικανόν.

Ας σημειωθῆ εν τούτοις ότι ή ιδικός μας γλύπτῆς μόνον ενέκὰ του άδιεξόδου εις τὸ όποιον εύρέθη ή επιτροπὴ από πολλὰς διεκδικήσεις, άπεκλείσθη από τὸ δεύτερον μετάλλιον. Ητο ένδειγμένος δι' αὐτό, υποστηρικθεις από τὴν γνώμην μεγάλων καλλιτεχνῶν της Γαλλίας εις τους δύο πρώτους γύρους των κριτῶν τὴν τελευταίαν ήμέ-

ραν, πράγμα πολύ φυσικόν διὰ τὸς γνωρίζοντας τὰ ἐδῶ ἔχασε τὸ δεύτερον μετάλλιον παρὰ δύο ψήφους. Ἀλλὰ τοῦτο τὸ γράφομεν ἀπλῶς ὡς λεπτομέρειαν, ἀνίκανον νὰ ἐλαττώσῃ τὴν τιμωδαίετητά τῆς νίκης τοῦ Ἑλληνος καλλιτέχνη, λαβόντος ἀπὸ τοὺς πρώτους τὴν *troisième médaille* καὶ ἐπομένως κηρυχθέντος πλέον «ἐκτός συναγωνισμοῦ» εἰς τὸ Σαλόν. Τοῦ λοιποῦ, ὅπως ὅλοι οἱ μενταγιέ, δικαιούται νὰ στέλλῃ δύο ἔργα εἰς κάθε ἔκθεσιν τοῦ Σαλόν τὰ ὅποια χωρὶς νὰ ὑφίστανται καμμίαν κρίσιν, θὰ εἰσέρχωνται αὐτοδικαίως καὶ θὰ ἔχουν προτεραιότητα εἰς τὴν τοποθέτησιν.

Ὁ Δημητριάδης εἶχεν ἀποσταλῆ εἰς τὴν Εὐρώπην ὡς ὑπότροφος τοῦ Ἀβερωφείου κληροδοτήματος τοῦ Πολυτεχνείου, καὶ ἐσπούδασεν εἰς τὴν ἐδῶ σχολὴν τῶν Καλῶν τεχνῶν. Καλλιτεχνικὴ φύσις, ὑπὸ τὴν πλέον ἀξίαν σημασίαν τῆς λέξεως, τεχνίτης τοῦ ὁποίου τὸ τάλαντον εἶνε σύνθεσις λογικῆς, ὑπομονῆς, βαθείας πνευματικῆς ὁράσεως χαλιναγωγὸς τῶν ὀρμῶν, καταφρονητῆς πάσης μύθας, δύσπιστος εἰς τὰ πτερά του καὶ εὐπιστος εἰς τὴν κρίσιν του, ἐμμεταλλευόμενος ἐκεῖνο τὸ ὅποιον Ὁμφορὸν ὠνόμασε μεγαλοφυΐαν καὶ τὸ ὅποιον εἶναι ἡ σκόπιμος ὑπομονή, ἔγεινε σήμερον ἕνας ἀπὸ τοὺς δακτυλοδεικτούμενους νέους γλύπτας τῶν Παρισίων, τοὺς περισσύτερα ὑποσχομένους.

Πέρυσιν ἐξέθηκεν μίαν Ὠλίψιν μνημείου, φρικώσαν ἀπὸ ἀλήθειαν γυμνὴν ῥάχιν γυναικός, καὶ μίαν γυναικείαν προτομήν. Ἐτυχε τιμητικῆς μνείας. Εφέτος παρουσιάσθη μὲ μεγάλο γλυπτικὸν σύμπλεγμα τὸ ὅποιον καὶ ἐτιμήθη μὲ τὸ χρυσοῦν μετᾶλλιον.

Ὁ τίτλος τοῦ συμπλέγματος εἶνε «*Aux rêves ignores et vaincus*». Καὶ τὸ σύμπλεγμα τοῦτο, καθὼς καὶ τὰ προηγηθέντα ἔργα του εἶνε ἀποσπάσματα ἀπὸ μέγα μνημείον τὸ ὁποῖον σκοπεύει ὁ γλύπτης νὰ ὑψώσῃ εἰς τὰ ὄνειρα τὰ ἀγνοηθέντα καὶ νικηθέντα, εἰς τοὺς ἀγνώστους νικημένους τῆς ζωῆς, οἱ ὅποιοι ἔσθυσαν μέσα εἰς τὰ κύματα τῶν κοινωνιῶν μαζὺ μὲ τὸ ἀνεκπλήρωτον ὄνειρόν των χωρὶς κανεὶς νὰ γνωρίσῃ οὔτε αὐτὴ οὔτε ἐκείνους. Δὲν ὑπάρχει δυστυχῶς χώρος διὰ νὰ χαρακτηρισθῇ τὸ ἔφετεινὸν σύμπλεγμα του, ἡ σπουδαία του πλαστικὴ καὶ ἡ μεγάλη του ὑποβλητικὴ δύναμις. Οἱ Γάλλοι κριτικὸι τοῦ Σαλόν ὅπως ὁ Βελόν καὶ ὁ Τόμσον, τὸ ἀνέφεραν μεταξὺ τῶν πρώτων. Ὁ Σαλμόν γράφει ὅτι ὁ Δημητριάδης εἶνε ὑπόσχεσις γλύπτου «λιτοῦ καὶ στιβαροῦ.» Ὁ Ζᾶν Κλωντ γράφει διὰ τὸ σύμπλεγμα του: «Ὡραϊκώτατον ἔργον ἰσχυρᾶς καὶ λεπτῆς πλαστικῆς, ὅπου ἐκρήγνυται εἰς ὠραϊότητα». Ὁ Σερέ εἰς τὸ περιοδικὸν «*Néa* ἐπιθεώρησις»: Ἐξοχα προτερήματα ἐκτελέσεως κυρίως εἰς τὸ γυμνόν, σύμπλεγμα σημαντικόν».

Εἰς τὴν κοσμοπόλιν αὐτήν, ὅπου οἱ ἐρχόμενοι ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον καλλιτέχναι περιστρέφονται ὡς κόκκοι ἄμμου εἰς τὸν ὠκεανόν, ἐν τόσων ἡρωϊκῶν βῆμα τῆς ἀγνώστους νεοελληνικῆς τέχνης, ὅπως τὸ κατώρθωσεν ὁ ἀξίως βραβευθεὶς νέος Ἕλληνας γλύπτης εἶνε γεγονός.

Ἡ ἑλληνικὴ ποροικία ἐχαιρέτησε μὲ εὐγνωμοσύνην τὴν μεγάλην ἐπιτυχίαν τοῦ Ἑλληνος καλλιτέχνη ὁ ὁποῖος χωρὶς νὰ εἶνε ἀκόμη 30 ἐτῶν, ἤνοιξε μὲ τὸ στιβαρόν του τάλαντον τὴν λεωφόρον του.

ΓΥΡΙΣΕ ΠΙΣΩ

Σὰν ἀπὸ κάθε ἀλλ' ἀγάπη
Θὰ μείνῃ χήρα ἢ καρδιά σου,
Ὅταν θὰ σβύσουν ἕνα, ἕνα
Τὰ μαγεμένα ὄνειρά σου.

Σὰν τὸ πικρὸ χελιδονάκι
Ποῦ 'ς τὴν παλιὰ φωλιὰ γυρίζει
Κ' ὅταν τὴν εὖρη γρομμισμένη
Ὅλο χαρὰ τὴν ξαναχίττει.

Γύρισε πίσω ἢ καρδιά μου
Μικρὴ φωλήτσα ρημομένη
Σένα μ' ἀγάπη νὰ τὴ χτίσῃς
Καὶ νὰ κουρηθῆς περιμένη.

Σάμος *

Ελένη Σ. Σβορώνου

ΧΤΥΠΑ

Χτυπᾶ ἢ καρδιά μου, ὄλο καὶ χτυπᾶ,
Καὶ ἢ μιλιὰ μου κόβεται ποιδὸς ξέρε
Ποῦ ἢ δική σου ἢ τόση ἀπονία,
Ποῦ ἢ δική σου ἢ ἀγάπη θὰ μὲ φέρῃ.

Αἱ! ν' ἄλλαζαν μιὰ ὦρα οἱ καιροί,
Νὰ πάρω τὴ μεγάλη ἀπονία σου
Καὶ σὺ νὰ ἰδῆς—ἀνέλπιστη στιγμή—
Ἀπὸ ἀγάπη μαύρη τὴ καρδιά σου!

Ἀθήναι

Μαρίκα Πιπίζα.

ΟΙ ΝΑΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΕΙΔΩΛΑ ΤΩΝ ΙΝΔΩΝ

Μακρὰν τῆς τύρβης καὶ τῆς βοῆς τῶν πόλεων, ἔξω εἰς τὰς εἰρηνικὰς πεδιάδας ἐν μέσῳ ἡσύχου καὶ μελαγχολικοῦ τῆς ἐρημίας περιβάλλοντος, ἐπὶ λοφίσκου τινός ἢ πλησίον λίμνης ἐγείρονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ ναοὶ καὶ τὰ εἰδῶλα τῶν Ἰνδῶν.

Καὶ μακρόθεν αἱ οἰκοδομαὶ αὗται μὲ τὰς τυραμειδεῖς προσόψεις των πεποικιλμένων δι' ἀπειρίας γλυπτικῆς τέχνης κομψότεχνημάτων καὶ συμπλεγμάτων θεῶν, μὲ τὰς ἐπιβλητικὰς στοᾶς των, τοὺς ὑπερμεγεθεῖς θόλους καὶ τὰ γραφικὰ περιστήλια, προσδίδουσι τι τὸ μεστὸν μυστικῆς αἴγλης καὶ διεγείρουσιν εἰς τὴν ψυχὴν μίαν ἀκκτάληπτον περιέργειαν καὶ θαυμασμόν.

Ἐκ τοῦ πλησίον ὅμως πάντα ταῦτα, δὲν γνωρίζω διατὶ διακλύονται. Ἀδύνατον νὰ αἰσθανθῇ τις ὅτι εὐρίσκεται πρὸ ἱεροῦ οἰκοδομήματος.

Ἡ ψυχὴ ἐκ συμπαιδείας ἀδυνατεῖ νὰ αἰσθανθῇ καὶ νὰ ἀντιληφθῇ τῆς ἄλλης αὐτῆς ψυχῆς τῶν ὄντων τούτων, τῶν ὁποίων τὰ ἰδεώδη καὶ αἱ ἀόριστοι ἐπιθυμίαι ἀπατυποῦνται ἐπὶ τῆς παραδόξου ταύτης ἀρχιτεκτονικῆς, ἐπὶ τοῦ ἀμόρφου τούτου λίθου τῶν εἰδώλων.

Εἶνε κόσμος ὅλος ἀνόμιος τοῦ ἰδιοῦ μας κόσμου, εἶνε κόσμος μὲ ψυχὴν ὅλως ἄλλοίαν τῆς ἰδικῆς μας ψυχῆς.

Τὶ σημαίνουν οἱ ἀπαισίως αὐτοὶ μορφάζοντες χμαίρικοὶ λίθινοι δαίμονες πρὸ τῶν πυλῶν τῆς κυρίας τοῦ ναοῦ εἰσόδου πρὸς τὴν εἰσέρχεται τις διὰ μέσου μικροῦς στοᾶς καὶ τετραγώνου περιουαλίου;

Εἰς τί τὰ ἐπὶ τῶν τειχῶν ἀπρεπῆ αὐτὰ τῶν θεῶν συμπλέγματα, εἰς τί αἱ ἀσελεγεῖς αὗται στάσεις γυμνῶν γυναικείων θεοτήτων χονδροειδῶς γυγλυμένων ἐπὶ τῶν ἐξ ἄμμο λίθου προφυλαίων;

Εἶνε σταῦλος ἢ οἶκος Θεοῦ ὁ περίβολος αὐτός εἰς τὸν ὅποιον ὁ βοῦς καὶ ἡ ἀγελάς καὶ ἐπὶ πλέον ἀπειρία πιθήκων εὐρίσκουσιν ἀπεριόριστον φιλοξενείαν;

Ἀδυνατῶ νὰ ἐννοήσω τὸ ἐθνικὸν αὐτὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον ὁμολογουμένως ἔχει πολλὰς παραδόξους φάσεις.

Ἐγκαταλείψαντες τὸ προαύλιον μέσον χαμηλῆς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ξυλίνης θύρας εἰσέρχεσθε εἰς τὴν κυρίαν τοῦ ναοῦ αὐλήν εἰς τὸ βάθος τῆς ὁποίας προβάλλει τὸ ἄδυτον.

Ἐνταῦθα ἐν χλωμόν καὶ ἀόριστον βασιλεύει ἡμίφως προσδίδον εἰς τὰς πέριξ μορφάζουσας θεότητας ὄψιν ἀπαισίας φρίκης.

Δεξιὰ ἐπὶ τετραγώνου βάσεως ὑψοῦται λίθινον ὁμοίωμα βοῦς ἢ τοῦ πιθήκου Χανουμάν ἢ τοῦ ὄφεως

Καπέλα ἢ ἄλλου τινός συμβόλου τῆς Ἰνδικῆς λατρείας πρὸς ὃ πρωτίστως εἰσερχόμενοι οἱ πιστοὶ προσφέρουσι σέβας καὶ λατρείαν.

Μία βαρεῖα ὁσμὴ μακροθέντων ἀνθέων μεμιγμένη μετὰ τῆς βαρυτέρας ἔτι τῶν πολυτίμων μύρων, τῆς καιομένης καμφορᾶς καὶ ἄλλων θυμιαμάτων, πανταχόθεν τὴν ὄψρυσιν προσβάλλει.

Εἶνε ἀσφυγτικὴ ἢ ἀτμώσφαιρα αὕτη εἰς τὴν ὁποῖαν μόνον ὁ ἀπαθὴς Ἰνδὸς δύναται ἐπὶ πολὺ νὰ διαμείνῃ.

Εἰς τὸ ἄδυτον, τὸ ὁποῖον εἶνε ἐξ ὀλοκλήρου κενωρισμένον τοῦ λοιποῦ ναοῦ, τὸ σκότος καθίσταται πυκνότερον. Οἱ βλασυροὶ τῶν Θεῶν ὀφθαλμοὶ φρικωδῶς ἐν αὐτῷ λάμπουσι.

Τὶ ἄρα γε σκέπτονται αἱ λίθινοι αἵται μορφῆ αἱ μακκρίως μὲ ἐσταυρωμένους τὰς κνήμας ἀνακνυόμεναι εἰς τὸ σκότος;

Τὶ σημαίνει τὸ πλήρες εἰρωνείας ἀλλὰ εἰρηνικὸν μειδιάμα τὸ ὁποῖον πλανᾶται εἰς τὰ ἡμίκλειστα αὐτῶν χεῖλη;

Ἀναμφιβόλως θαυμάζουσι τὴν τύφλωσιν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ καὶ οἰκτεῖρουσι τὴν δεισιδαιμονίαν καὶ ἀμάθειαν.

Καὶ τὰ εἰδῶλα ταῦτα οὐδέποτε κατασκευάζονται ἐκ τῆς φθαρτῆς τοῦ ξύλου ὕλης ἀλλ' εἴτε ἐκ λίθου ἢ μαρμάρου ἢ καὶ χρυσοῦ ἢ ἀργύρου.

Ἀπειρία ἀργυρίων καὶ χρυσῶν κοσμημάτων, διαδήματα ἐκ πολυτίμων λίθων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὀδόντες καὶ ὀφθαλμοὶ ἔστιν ὅτι ἐξ ἀδαμάντων καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, πάντα ταῦτα συντελοῦσιν εἰς τὸ νὰ ἐπιτείνωσι τὴν δυσμορφίαν καὶ ἀσχημίαν τῶν εἰδώλων αὐτῶν ἄτινα οὐδὲν ἄλλο ἐμπνέουσι ἢ τὴν φρίκην, ἀηθίαν καὶ ἀπέχθειαν κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς τελείους τύπους καλλονῆς καὶ ὠραιότητος δι' ὧν ἡ ἀρχαία Ἑλλάς ἐξεπροσώπευε τὸν Θεὸν αὐτῆς.

Κατόπιν πλείστων ὄσων τελετῶν καὶ θυσιῶν, ἢ θεύτης συγκατανεύει ἐπὶ τέλους νὰ καταστήσῃ τὸν λίθον ἢ τὸ μάρμαρον κατοικίαν αὐτῆς καὶ ἔκτοτε ὁ λίθος αὐτὸς ἢ τὸ μάρμαρον δὲν εἶνε ἄλλο τι εἰμὴ ὁ Θεὸς αὐτός.

Ἀλλοίμονον ἐὰν ἐκφυλὸς τις ἀφθῇ τοῦ εἰδώλου αὐτοῦ. Ἡ θεύτης ὡς τάχιστα ἀπέρχεται καὶ μόνον μετὰ δαπανηρῶν ἱεροτελεστειῶν ἀποφασίζει νὰ κατέλθῃ καὶ ἐκ δευτέρου.

Ἄλλ' ἤδη τὸ ἄστρον τῆς ἡμέρας κλίνει πρὸς τὴν δύσιν του. Μία πένθιμος καὶ μελαγχολικὴ κωδωνοκροσία συνοδευομένη μετὰ συγχευμένων ἡχῶν κυμβάλων πληροῖ τοὺς ἀθήρας. Εἶνε ὦρα λατρείας καὶ οἱ πιστοὶ μὲ ἄνθη εἰς τὰς χεῖρας μὲ ὄ-

ρουζαν, καρπούς τῆς γῆς, ἔλαιον, βούτυρον, κοσμήματα καὶ ἄλλα ἀγαθὰ τρέχουσιν ὅπως προσφέρωσι τὴν λατρείαν αὐτῶν πρὸς τοὺς θεοὺς καὶ ἐναποθέσωσι πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῶν τὰς κομισθείσας προσφοράς.

Τὴν δὲ πρωΐαν, λίαν πρωΐ, οἱ βραχμᾶνοι ἱερεῖς μετὰ πομπῆς καὶ παρατάξεως κομίζουσιν ὕδωρ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἢ τῆς παρακειμένης λίμνης ἢ φρέατος καὶ διὰ τοῦ ὕδατος αὐτοῦ λούουσι τοὺς θεοὺς αὐτῶν, οἵτινες πρὸ ἀμετρήτων ἡδῆ ἐδήλωσαν αἰώνων, ὅτι ἀπαιτοῦσι καθημερινὸν πρωΐνιν λουτρον ὅπως οὕτω δροσιζῶσι τὰ ἐκ τῶν καυστικῶν τοῦ ἡλίου ἀκτίνων κεκμηκότα μέλη αὐτῶν.

Τὸ οὕτω μεταχειριζόμενον ὕδωρ καθίσταται ἀγίασμα τέλειον μετὰ ἀπεριορίστου ἱερατικῆς δυνάμεως καὶ τὸ ὅπου οἱ πιστοὶ ἀθροοὶ προστρέχουσιν ὅπως πίωσι.

Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν πλείστων ναῶν ἐκτὸς τῶν βραχμᾶνων ἱερέων ἀνήκουσι καὶ ἱερεῖαι παρθένοι, ἢ διαγωγὴ τῶν ὁποίων πόρρω ἀπέχει τοῦ νὰ ἐπικυρώνη καὶ δικαιολογῆ τὴν τελευταίαν αὐτῶν προσηγορίαν.

Εἶναι κοινὰ γυναικῆς τῆς τελευταίας ὑποστάθμης, ὀνόματι συζευθεῖσαι τῷ λιθίνῳ Θεῷ, ἀλλὰ κυρίως ἐξυπηρετοῦσαι τὰ κτηνώδη τῶν ὑποκριτῶν αὐτῶν βραχμᾶνων πάθη καὶ συχνάκις τὸν τόπον αὐτὸν τῆς λατρείας καθιστῶσαι τόπον ὀνειδῶν καὶ ἀσχημίας.

Δις τῆς ἡμέρας πρωΐαν καὶ ἑσπέραν ὑπὸ τοὺς ἡχοὺς τῶν κυμβάλων καὶ ἄλλων ἰθαγενῶν ὀργάνων καθήκον ἔχουσιν ὅπως ὀρχοῦνται καὶ ψάλλουσι ἐνώπιον τῶν εἰδώλων, διασκεδάζουσαι οὕτω τὴν μονοτονίαν τῶν κνεφαίων τούτων θεοτήτων.

Ἡ δεισιδαιμονία καὶ ἀμάθεια τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ἢ τοσαύτην σημασίαν προσάπτουσα εἰς τὰ λίθινα αὐτὰ τοῦ ἀνθρώπου κατασκευάσματα, δὲν ἔμεινε οὔτε μένει ἀνεκμετάλευτος παρὰ τῶν πλάων καὶ δολίων αὐτῶν βραχμᾶνων, οἵτινες τὰ πάντα μηχανεύονται πρὸς πλουτισμὸν τοῦ ἰδίου αὐτῶν θυλακίου.

Κατὰ τὰς ἀφηγήσεις τοῦ Dubois εἰς πολλὰς περιστάσεις, οἱ θεοὶ διὰ τοῦ ἰδίου αὐτῶν στόματος ἐξηγοῦσι τὰ ὀνειράτα καὶ προλέγουσι τὸ μέλλον εἰς τοὺς ἀγροίκους καὶ ἀμαθεῖς, οἵτινες τὸ χρῆμα ἀφειδῶς προσφέρντες δὲν δύνανται νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι ὅπισθεν τοῦ εἰδώλου κρύπτεται τις ἀπαταιῶν αἰσχυρῶς ἀποπλανῶν αὐτούς.

Οὐχ' ἤττον ὅτε τὰ εἰσοδήματα τοῦ νοῦ καὶ αἱ προσφοραὶ τῶν πιστῶν ἐλλατοῦνται ἢ θεοτῆς σφοδρῶς ὀργίζεται καὶ καθιστᾷ δῆλον μέσον τῶν ἱερέων αὐτῆς ὅτι θὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πόλιν καὶ θὰ φύγῃ ὅπως οὐδέποτε πλέν ἐπιστρέψῃ ἐὰν ἢ τοιαύτη κατάστασις ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ μακρόν.

Οὐδόλωσ προοῦνται οἱ ἀμαθεῖς οὗτοι καὶ ἀπλο-

ικοί, ὅτε πρωΐαν τινὰ ἐγερθῶσι καὶ ἰδῶσι τὸ εἶδωλον τοῦ Θεοῦ σφικτῶς δεδεμένον δι' ἀλύσειον.

Ο βραχμᾶνοι ἀπλούστατα καὶ φυσικώτατα διηγεῖται ὅτι ὁ Θεὸς ἔχων ἀνάγκην χρημάτων πρὸ μνηδὸς ἐδανείσθη σημαντικὸν ποσὸν παρὰ τοκογλύφων, ἀλλὰ μὴ ὦν τῶρα εἰς θέσιν νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος του, περιῆλθεν εἰς τὴν ταπεινωτικὴν αὐτὴν κατάστασιν παρὰ τῶν ἀπεινῶν αὐτοῦ δανειστῶν.

Ἡθελὸν ποτε οἱ πιστοὶ ἀνεχθῆ τοιαύτην τοῦ Θεοῦ ταπεινώσιν; Οὐχὶ βεβαίως καὶ ἀμέσως συνεισφοραὶ ἐγείρονται διὰ τῶν ὁποίων κατωρθοῦται ἢ ἐλευθέρωσις καὶ ἀπολύτρωσις τοῦ Θεοῦ.

Ἐξάιφνης ὅμως πάλιν διαδίδεται ὅτι ὁ Θεὸς ὡς εἰς ὑπερβολικῆς λύπης, προερχομένης ἐκ τῆς ἐλαττωμένης τῶν πιστῶν λατρείας καὶ ἀφοσιώσεως, ἠσθένησε βαρέως.

Πλεῖστα ὅσα φάρμακα παρατίθενται καὶ με ἀνήσυχον τῶρα βλέμμα ὁ Βραχμᾶνος παρακολουθεῖ τὸν σφυγμὸν τοῦ Θεοῦ!

Ἡ ὑγεία αὐτοῦ ὅμως ἡμέρα τῆ ἡμέρα καθίσταται κρισιμωτέρα καὶ ἐπὶ τέλος ἀπελπιστικῆ, ἕως ὅτου φάσουσιν αἱ προσφοραὶ καὶ τὸ χρῆμα τῶν πιστῶν, εἰς τὴν θέαν τῶν ὁποίων ὁ Θεὸς ἀνακτᾷ καὶ πάλιν δυνάμεις καὶ σὺν τῷ χρόνῳ ἀνκρῶνῃ τελείως.

Ἐπάρχουσιν ὅμως καὶ θεοὶ, οἱ ὅποιοι ἐκτὸς τῆς πρὸς τὸ χρῆμα ἀγάπης των εἶνε καὶ φοβεροὶ sportsmen καὶ ἀγαπῶσι τὸ κυνήγιον τρομερᾶ.

Δι' αὐτούς οἱ πιστοὶ προσφέρουσι δερμάτινα ὑποδήματα, ὅπως χρησιμεύσωσι εἰς τὰς ἀνὰ τοὺς ἀκανθώδεις δρόμους ἐκδρομᾶς αὐτῶν.

Τὰ ὑποδήματα βεβαίως ταῦτα προστίβονται ὀλίγον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους διαφημίζονται κατόπιν ὡς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ μεταχειρισθέντα καὶ κάτοχα τῶρα μαγικῆς δυνάμεως ἐκτίθενται εἰς τὸν δημόσιον πλειστηριασμὸν.

Βεβαίως καρπούς, ὄρυζαν, ἄνθη, χρῆμα, βούτυρον, κοσμήματα, ὑποδήματα, πολυτίμους λίθους καὶ τὰ παρόμοια γνωρίζουσιν οἱ θεοὶ κάλλιστα ἐπωφελῶς νὰ διαθέτωσι.

Ἀλλὰ πῶς θέλετε νὰ διαθέσωσι τὰς προσφοράς μερικῶν εὐλαβῶν τὰς συνισταμένας ἐκ τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς των καὶ τοὺς ὄνυχας τῶν ποδῶν καὶ τῶν χειρῶν τοὺς ὁποίους ἐπὶ ἔτη ὀλόκληρα ἔτρεφον;

Βεβαίως θὰ ὀργίζωνται οἱ θεοὶ ἐπὶ τῇ θεᾷ τοιούτων προσφορῶν, ἀλλὰ ἀπέχουσιν ὅπως δηλώσωσιν αὐτό.

Μήπως μεταξὺ τῶν ἄλλων ἰδιοτήτων δὲν διακούμεθα νὰ πιστεύσωμεν ὅτι εἶνε καὶ τρομεροὶ διπλωμάται!

Ἀλλὰ ἐν δεισιδαιμονία καὶ ἀμάθεια δὲν γνωρίζουσι ὅρα ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, οὐχ ἤττον καὶ ὁ φανατισμὸς οὐδόλωσ ὑπολείπεται.

Δὲν εἶνε ἀσύνηθες νὰ ἴδῃ τις ἐπὶ τῇ εὐκαιρείᾳ

ἐπισήμων ἑορτῶν καὶ ἄλλων συναθροίσεων ἀνθρώπων, θρησκομανεῖς καὶ ἀμαθεῖς φανατικούς δικσταυροῦντας καὶ περιπατοῦντας διὰ γυμνῶν ποδῶν ἐπὶ πυρᾶς ἀνημένων ἀνθρώπων καὶ ἄλλους δέσαντας κνήμας καὶ χεῖρας κυλιόμενους ἐπὶ ἀκανθώδους καὶ πετρώδους ἐδάφους, ἀπλούστατα ὅπως εὐχαριστήσωσι καὶ ἐξιλεώσωσι τὴν ὀργισμένην θεότητα.

Ἀλλὰ μήπως δὲν τρυπῶσι διὰ μεγίστης βελόνης τὰ χεῖλη αὐτῶν καὶ τὰς παρειάς, μήπως δὲν ὑπομένουσι τοὺς πόνους καὶ τὰς ὀδύνας διὰ κυνικῆς ὄντως ἀνοχῆς τοῦ ἀπαισίου ἔθους καθ' ὃ διὰ ἀγκίστρου τρυπῶσι τὰς σάρκας αὐτῶν καὶ κατόπιν διὰ σχοινίου ἐξαρτῶσι τὸ ὄλον αὐτῶν σῶμα;

Μήπως εἰς φανατισμοῦ μέθην δὲν ρίπτωσιν ἐαυτούς ὑπὸ τοὺς τροχούς τῶν παμμεγίστων φυρείων

ΜΙΑ ΔΟΣΑ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Τὸ Ἑθνικὸν μας Πανεπιστήμιον, ἐπὶ τῇ τεσσαρακονταετηρίδι τῆς διδασκαλίας τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ κ. Κ. Κόντου, ἐπανηγύρισε μίαν δόξαν τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων. Ἡ ἀδρὰ φυσιογνωμία τοῦ κ. Κ. Κόντου ἤγειρεν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, μίαν ἐπανάστασιν εἰς τὸν κύκλον τῶν συγχρόνων αὐτοῦ λογίων, ἐσχηματίσθησαν δὲ περὶ αὐτὸν δύο φανατικὰ στρατόπεδα, τῶν φανατικῶν φίλων ἀφ' ἑνός, καὶ τῶν ἀδιαλλάκτων ἀντιπάλων ἀφ' ἑτέρου. Ἀλλὰ τὸ ἔργον τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ ἠδραϊώθη καὶ ἐμεγαλύνθη ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλλάδι· ἐν δὲ ὑπέστη βλάβην τινὰ ἐκ παρεξηγήσεως, αὕτη ἀποδοτέα μᾶλλον εἰς τοὺς ὀπαδούς του ἢ εἰς τοὺς ἀντιπάλους του.

Παρατηρήθη περὶ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, ὅτι ἡ διδασκαλία των ἐστρεβλώθη ὑπὸ τῶν μαθητῶν των, οἱ ὅποιοι γίνονται φανατικώτεροι τῶν διδασκάλων. Ὅ,τι συνέβη εἰς ἄλλους ἀρχηγούς σχολῶν αὐτὸ συνέβη καὶ εἰς τὸν κ. Κόντον, ἀλλὰ δι' αὐτὸ δὲν εἶναι αὐτὸς ὑπεύθυνος. Ὁ Κόντος εἶπεν, ἐν ἐπιχειρήσει νὰ γράψῃτε καθαρεύουσιν, ἐν ἐπιθυμίᾳ νὰ μιμῆσθε τὴν ἀρχαίαν, τότε ἡ ὀρθὴ καὶ ὑγιὴς δικτύωσις εἶνε αὕτη ἢ ἐκείνη. Ἡλεγε τοὺς ὑπὸ τὸ πρόσχημα καθαρεύουσας δημιουργοῦντας τύπους ἀνυπάρκτους ἢ στρεβλοῦντας ἐξ ἀμαθείας τὰ κανονικά. Οὐδέποτε διετάθη ὅτι πρέπει νὰ ὀμιλῶμεν ὡς ὀμιλοῦν εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Πλάτωνος· αὐτὸ εἶνε συκοφαντία. Εἶπε μόνον ὅτι οἱ θε-

τῶν κομιζόντων τὰ εἶδωλα τῶν Θεῶν κατὰ τὰς ἀνὰ τὰς ὁδοὺς λιτανεῖας καὶ ἐκφορὰς ὅπως μόνον εὐρωσι ὀδυνηρώτατον θάνατον καὶ πάντα ταῦτα διὰ τὸν αὐτὸν καὶ μόνον σκοπὸν ὅπως τύχωσι τῆς εὐμενείας καὶ ἀγάπης τοῦ Θεοῦ.

Καὶ οἱ Βραχμᾶνοι, εἰς τοὺς ὁποίους πάντα ταῦτα χρησιμεύουσιν ὡς ἔλαιον εἰς τὴν καιομένην λυχνίαν τῆς Δεισιδαιμονίας καὶ Ἀμαθείας μετὰ θαυμασμοῦ ἐπιδοκιμάζουσι τὰς ἀπαισίας ταύτας φρικαλεότητας, ὡς ἀρεστὰς τῷ Θεῷ καὶ κηρύττουσι τὰ πτωχὰ αὐτὰ τῆς ἀμαθείας θύματα, ἴσους Θεῶν καὶ ἡμιθέων, πρὸς ἕνα καὶ μόνον ἀποβλέποντες πάντοτε σκοπὸν τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἰδίου αὐτῶν κέρδους καὶ συμφέροντος.

Ἐν Ἰνδίας

Κλέων Κίττας

λοντες νὰ γράφουν τὴν καθαρεύουσιν ὀφείλου νὰ κατέχουν τὸ ὕλικόν, ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἀντλοῦν.

Τούτ' αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν γραφόντων εἰς δημῶδη. Ὁ Κόντος δὲν πολεμεῖ τὴν δημῶδη λέγει μόνον ὅτι οἱ εἰς αὐτὴν γράφοντες δέον νὰ τὴν γινώσκουν καλῶς. Καὶ ὅχι μόνον ἐπρέσβευσε ταῦτα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπεκύρωσε διὰ τοῦ παραδείγματός του. Οὐδεὶς ἄλλος κατέχει τὴν Ἑλληνικὴν—μὴν τῶν δυσκολωτάτων γλωσσῶν—τόσον, ὅσον ὁ Κόντος. Ἐκαμε βαθυτάτας μελέτας. Ἐσπούδασεν ὅχι μόνον τὴν ἀρχαίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν μεσοχρόνιον καὶ τὴν νέαν. Ἡ γλῶσσα εἶνε τι ἐνιαῖον ἐν τῇ κεφαλῇ τοῦ Κόντου· κατέχει τὸ πνεῦμα αὐτῆς. Ἄνδρες, οἷος αὐτός, δὲν γεννῶνται συχνά.

Κατηγορήθη διὰ τὸ δριμύ τοῦ ὕφους αὐτοῦ. Βεβαίως, ὅπου εἰσέρχονται ζητήματα προσωπικά, ἐπιεικεία τις καὶ λεπτοτέρα δικτύωσις εἶνε ἀναγκαία. Ἐν τούτοις οἱ ἀγῶνες τῶν φιλολόγων αἰετοπετῆσαν μεστοὶ πάθους. Ὅτι ὕβρισε τὸν Κοραῖον, αὐτὸ εἶνε ἀντικρὺς συκοφαντία. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἀντίπαλοι τοῦ Κόντου δὲν ἐφάνησαν ἡπιώτεροι αὐτοῦ. Εἰς τῶν τὰ μάλιστα μεμορφωμένων νεωτέρων Ἑλλήνων, συγγραφεὺς κοσμῶν ἀληθῶς τὴν σύγχρονον φιλολογίαν, ὁ Ραΐδης, ἐλέγχων τὰ σχολαστικὰ καὶ φανατικὰ, ἀπέδωκεν εἰς τὸν Κόντον πολλὰς παρεκτροπὰς καὶ ὑπερβολὰς, τῶν ὁποίων ὁ ἀνὴρ οὐδέποτε ὑπῆρξεν ὑπεύθυνος.

Εἰς λόγον δὲ χαρακτηρῶς ὁ Κόντος εἶνε εἰς τῶν

ἐξοχωτάτων ἀνδρῶν, τοὺς ὁποίους παρήγαγεν ἡ νεωτέρα Ἑλληνικὴ φυλή. Τίποτε τὸ διδασκαλικὸν δὲν ἔχει ἐν ἐαυτῷ, ὡς κατήνησε νὰ ἐξηγητῆται ἡ ἔννοια τοῦ διδασκάλου. Εἶνε φιλάγαθος, ἀνδροπρεπής, μεγαλόφρων. Διόλου ἀπαισιόδοξος. Φιλόπατρις δὲ εἰς τὸ ἄκρον. Ἀγαπᾷ τοὺς μαθητάς του καὶ ἐνδιαφέρεται μεγάλως ὑπὲρ αὐτῶν. Διὰ τοῦτο ἀπανταχοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου λατρεύεται. Εἶνε ἐντελῶς ἀπηλλαγμένους στενοκεφαλίας καὶ φανατισμοῦ. Οὐδεὶς δὲν δύναται νὰ μὴ ὁμολογήσῃ, καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ τὰ μάλιστα μισοῦντες αὐτόν, ὅτι ὁ ἀνὴρ ἐνέμεινε αὐστηρῶς εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν πεδίου, ὅτι δὲν ἀνεμίχθη εἰς ἀλλότρια, ὅτι δὲν κατῆλθεν εἰς ἄλλους ἀγῶνας, ἀπέχοντας τῆς ἀποστολῆς του. Ὁ Κόντος ὑπῆρξεν ἀληθῆς ἀντιπρόσωπος τῆς ἐπιστήμης, φιλόσοφος, διδάσκαλος τοῦ Γένους, σέμνωμα καὶ δόξα τοῦ πεπαιδευμένου κόσμου. Ἐνὶ λόγῳ ἀνεδείχθη ὄντως ἱεροφάντης τῶν γραμμάτων. Εἶνε ὁ κρίκος, ὁ συνδεὼν πᾶσας τὰς ἐποχὰς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης πνεῦμα καθολικόν, ὡς ἐγένετο ὁ Βερθελὸ διὰ τὴν ἐπιστήμην.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Ἐσκέφθησαν τέλος οἱ τοῦ Πατριαρχείου ὅτι ἔπρεπε νὰ τεθῆ ἐν τέρμα, εἰς φραγμὸς εἰς τὴν τάσιν τὴν μεγάλην τὰ τέκνα μας νὰ στέλωνται πρὸς ἐκπαίδευσιν εἰς τὰ ξένα σχολεῖα. Αἱ ξένα προπαγάνδαι ἐπροχώρησαν πολὺ, παρὰ πολὺ, εἶναι ἡ ἀλήθεια δι' ὅτι τὰς ἐβοήθησεν ἡ κατάστασις τὴν ὁποίαν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι ἐδημιουργήσαμεν. Σήμερον οἱ νέοι χωρὶς νὰ γνωρίζουν δύο ἢ τρεῖς ξένας γλώσσας δὲν δύνανται νὰ εὑρουν μίαν ἐργασίαν ὅπως αὐτῶν καλὴν. Αναγκάζονται λοιπὸν οἱ φρονεῖς νὰ στέλλωσι τὰ τέκνα των εἰς τὰ ξένα σχολεῖα πρὸς ἐκμάθησιν τῶν ξένων γλωσσῶν διότι 'στὰ ἰδικὰ μας' σχολεῖα εἶνε γελοία ἡ διδασκαλία τῶν ξένων γλωσσῶν.

Τὸ Πατριαρχεῖον λοιπὸν ἀνέθεσεν εἰς τὸν φιλολογικὸν σύλλογον Κων)λεως νὰ σκεφθῆ, νὰ ἐργασθῆ ἵνα συσταθῆ καὶ ἀρχίσῃ ἐντὸς ἐνὸς ἔτους νὰ λειτουργῆ μεγάλη Ἑλληνικὴ ἐμπορικὴ σχολή, εἰς ἣν θὰ τελειοποιῆται ἄριστα ὁ θέλων ν' ἀκολουθήσῃ τὸ ἐμπορικὸν στάδιον, ὅχι μόνον εἰς τὰ στοιχειώδη τοῦ ἐμπορίου ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς γλώσσας ἐκείνας ἅς διὰ νὰ μάθῃ σήμερον καταφεύγει εἰς τὰ ξένα προπαγανδικὰ σχολεῖα πρὸς μεγίστην βλάβην τοῦ ἐθνισμοῦ μας.

Ἀρὰ γε τόσο δύσκαλον εἶναι νὰ συστήσωμεν καὶ ἡμεῖς ἐνταῦθα μίαν τοιαύτην Σχολὴν καὶ ἀποτρέψωμεν οὕτω τὰς χιλιάδας ὅλας τῶν νέων νὰ πληρῶσι τὰ θρανία τῶν σχολῶν ἐκείνων τὸν ὅποιον ὁ σκυπὸς εἶναι νὰ ὑποσκάψωσι με κάθε τρόπον τὴν προαγωγὴν τῆς ἑλληνοπρεποῦς παιδεύσεως;

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

Ἐφέτος φαίνεται ὅτι θὰ ἐξέλθωμεν κάπως ἀπὸ τὴν ὡς πρὸς τὸ θέατρον ἀδράνειάν μας.

Νέον κομψότατον θέατρον ἐκτίσῃ ὁ θεατρῶνης κ. Βουτάκης παραπλευρῶς τοῦ ζυθοπωλείου Κλωναρίδου, με εὐρυτάτην σκηνὴν καὶ με καλλιτεχνία τῶν ἠθοποιῶν μεγάλη, μεγαλειότερα καὶ τῶν τοῦ θεάτρου τοῦ Γυμν. κύκλου.

Κατ' αὐτὰς ἐν τῷ θεάτρῳ τούτῳ ἄρχεται τῶν παραστάσεων τοῦ ὀθιάσος τῆς γνωστοτάτης κ. Αἰκ. Βερώνης.

Ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Προκουμαίας ἤρξατο πρὸ ἡμερῶν τῶν παραστάσεων τοῦ μετὰ μεγίστης ἐπιτυχίας ὁ θιάσος τῆς καλλιστῆς Ἑλληνίδος ὑποκριτρίας κ. Ἑλ. Λοράνδου, ἐν δὲ τῷ τῆς Βελλαβίστας ὁ θιάσος τῶν γνωστῶν κ. Ἀπεργῆ καὶ Καρδοβίλλη.

Προσεχῶς θέλωμεν γράφει ἐκτενῶς περὶ τῶν τριῶν τούτων θιάσων καὶ τῶν πρωταγωνιστούντων πρὸς ἀνύψωσιν τῆς Ἑλληνικῆς Σκηνῆς.

Κον Δ. Κ. Ἀθήνας. Ἐλήφθη, γράφομεν καθέκαστα. — Κον Α. Κ. Ἀθήνας. Στέλλεται. — Κον Δ. Π. Μαγνησίαν. Ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν. Προσεχῶς δημοσιευθήσεται. — Δὲν Ἄν. Ἐνταῦθα. Εὐχαριστοῦμεν. Θὰ δημοσιευθῆ. —

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Ἡ εὐρεία νόξ, Ed. Haraucourt μετάφρ. Τάκης Σίμου. — Ἡ νῆσος Πάρος, Μελ. Κουτούβαλη. — Στὰ δάση, Γ. Θ. Σημηριώτη. — Ἡ ἀμαρτωλή, Ἀγιοταφίτου. — Καὶ οἱ δύο θύματα, Μόνας Βάννα. — Στὸ Μῆν, Σουλίου. — Τάφοι τεράτων, Ρωμαίου. — Ἑλληνικὴ καλλιτεχνία: Ἑλλήν βραβευμένος ἐν Παρίσιος. — Γύρισε πίσω, Ἑλ. Σβορώνου. — Χτυπᾷ, Μαρίκα Πίπιτσα. — Οἱ νοὶ καὶ τὰ εἶδωλα τῶν Ἰνδῶν, Κλ. Κήττα. — Ποικίλα: Μία δόξα τῶν Γραμμάτων. — Ἑλληνικὴ παιδείσις. — Θεατρικά. — Μικρὰ Ἀλληλογραφία.

Ἐκδότης καὶ διευθυνταί: Γ. Λαζίδης, Τάκης Σίμος, Γ. Τδουκαρίδης.

Διευθυνσις: Τυπογραφεῖον ἡ «Μέλισσα» Δίοδος Παναγίου Τάφου, κάτωθεν τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν. — ΣΜΥΡΝΗ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΠΙΛΩΝ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΠΛΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΛΛΟΓΗ

Δαντελλῶν, Γαρνιμέντων, Κορσέδων καὶ Βελούδων
Ὁδὸς Εὐρωπαϊκὴ ἔναντι Σχολῆς Καλογραφῶν.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΙΑΝΟΥ ΓΕΡΑΔΗ Φωτογραφικὸν ἐργαστήριον (atelier) α'. τάξεως. ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΤΕΛΕΙΑ

Στάσεις καὶ φωτισμοὶ καλλιτεχνικοί.

Εἰδικότης διὰ μεγεθύνσεις μέχρι Φυσ. μεγέθους
(agrandissement)

ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΤΑΠΕΤΣΑΡΙΑΣ καὶ πωλήσεως ἐπίπλων παντὸς ρυθμοῦ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Θ. ΦΟΝΤΡΙΕΡ ΣΜΥΡΝΗ

Ὁδὸς Γελοπωλείων δίοδος Παναγίου Τάφου ἀρ. 5
Εργοστάσια καὶ Αποθήκη Μαδάμας χάνι.

Η ΑΝΟΙΞΙΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΠΙΛΩΝ ΑΡ. ΠΑΛΙΟΓΛΟΥ & Δ. ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ὉΔΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΡ. 55

Παραπλευρῶς τῆς Σάντα Μαρίας.

ΕΛΛ. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Η

ΑΜΟΙΒΑΙΑ

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΔΙΑ Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1902

ΑΠΟΘΕΜΑ ΔΡ. 2,000,000

ΗΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΝ ΚΕΦ. ΔΡ. 40,000,000

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΣΜΥΡΝΗΣ: Δίοδος Σπόντη Μέγαρον Ράλλη.

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ

ἐξαρτώμενα παρ' αὐτοῦ εἰς ὅλας τὰς πόλεις τῶν Νομῶν Ἀιδινίου καὶ Ἀρχιπελάγους

**ΧΑΡΤΑΠΟΘΗΚΗ
ΚΑΙ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΣΙΓΑΡΟΧΑΡΤΟΥ
ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ Δ. ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΑ**

Ὁδὸς Παλαιὰ Παράδιχα Ἀριθ. 8 καὶ Δίοδος Σιναΐτικο Ἀριθ. 6—7.

**ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ “Η ΜΕΛΙΣΣΑ,,
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΑΖΙΔΟΥ & ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΣΟΥΚΑΡΙΔΟΥ**

ΔΙΟΔΟΣ ΠΑΝΑΓΙΟΥ ΤΑΦΟΥ

Κάτωθεν τῆς Τραπεζῆς Αθηνῶν

ΣΜΥΡΝΗ

Ἐν αὐτῷ ἐκτελοῦνται παντὸς εἴδους τυπογραφικαὶ ἐργασίαι
μετὰ μεγίστης ταχύτητος καὶ φιλοκαλίας.

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ Φακέλλων, Επιδεκτικῶν, Λογαριασμῶν, Καταδείκτων, Συναλλαγμάτων,
Ἀγγελτηρίων Γάμων, Κηδειῶν καὶ Βαπτισμῶν, Διπλοτύπων, Βιβλίων καὶ
Περιοδικῶν.

Τὰ **ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ** ἐκτυποῦνται ὀτιγμιαίως καὶ καλλιτεχνικώτατα

ΤΙΜΑΙ ΣΥΓΚΑΤΑΒΑΤΙΚΑΙ

ΚΩΣΤΑΣ ΜΙΣΑΗΛΙΔΗΣ

Ἐν Μαγνησίᾳ Ὀδὸς Ἐλευθερίας

Ἀντιπρόσωπος **ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝ**

ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΠΥΡΟΣ ΚΑΙ ΖΩΗΣ

Διευθυντὴς **ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ Ἐν Μαγνησίᾳ**

τῆς πρώτης Ἑλληνικῆς Ασφαλιστικῆς Ἐταιρείας Ζωῆς καὶ Προνοίας

“Η ΑΜΟΙΒΑΙΑ,,

Πρόκτωρ **ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΤΜΟΠΛΟΪΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΣΤΥΠΟΠΩΛΕΙΟΝ “ΤΟ ΦΑΛΗΡΟΝ,,

Κτῆμα ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΑ

ΚΟΚΑΡΓΙΑΔΙ

Τὸ ἐντευκτήριον τῆς Σμυρναϊκῆς Ἀριστοκρατίας
“Ὅλοι εἰς τὸ ΦΑΛΗΡΟΝ εἰς Κοκαργιαδί.